

Dundadznieks

Nr. 8 (77) augusts 2008

Dundagas pagasta padomes izdevums

3. lpp. Skola tagad un ... pirms 170 gadiem.

4. lpp. Vasara Latvijā, Lietuvā un Čehijā.

5. lpp. *Dailrade* bija ceturtais lielākais Latvijas uzņēmums.

6. lpp. Aigars Zadiņš: «Nevis zemkopība, bet pokers».

7. lpp. Līvu galvaspilsētā Mazirbē.

8. lpp. Ainas Šleineres bagātība.

Redaktora ziņa

Spoguļi skatoties

Šomēnes piedzīvojam divus referendumus. Arī savu avīzi sākam ar diviem atšķirīgiem viedokļiem. Iespējams, jums katram ir savs uzskats. Tas būtu ļoti labi.

Var piekrist vai nepiekrist Aldoņa Zumberga tēzēm, bet dažas atziņas ir zelta vērtas. Vispirms, un to uzsver arī Gunārs Laicāns, nobalsošana liek aizdomāties un par kaut ko izšķirties (neiet balsot arī ir pieņemts lēmums). Diemžēl, saka mūsu pagasta padomes deputāts, politiķi apkaro cits citu, nevis cīnās ideju jomā. Jāpiebilst, ka lie-

lākoties tā rīkojamies mēs visi, prāta apsvērumus aizstājot ar «patīk — nepatīk» pamatojumu. Ir tā, ka ikvienai tautai ir tāda valdīšana, kādu tā pelnījusi. Nevar nepiekrist atziņai, ko pirms nobalsošanas televīzijā teica tēlnieks Glebs Panteļejevs. Kamēr ievērojami nemainīsies mēs, sabiedrība kopumā, tikmēr arī netiks pie gudrības, ar sirdsapziņu apaugļotas Saeimas un valdīšanas. Ievēlam taču mēs, pilsoņi, un ievēlētie ir mūsu spoguļi. Cik var spoguļi sist?

Alnis Auziņš

Divi viedokļi

Kāpēc nonācām līdz tautas nobalsošanai par Satversmes grozīšanu? Kā vērtēt pašu balsošanu? Kā notikumi varētu attīstīties? To vajag bijušajam pagasta padomes priekšsēdētājam, 9. Saeimas deputātam, *Pilsoniskās savienības* frakcijas biedram Gunāram Laicānam un pagasta padomes deputātam Aldonam Zumbergam.

Gunārs Laicāns:

— Acīmredzams, ka plaša starp varu un iedzīvotājiem ir liela un pat palielinās. Politikā bieži vien neskaidro pieņemtos lēmumus, dīvaini ievēl cilvēkus atbildīgos amatos, sev izdevīgi pieņem likumus. Tas viss sakrājas, rada neapmierinātību un neuzticību. Kad sāka vākt parakstus referendumā ierosināšanai, valdošā koalīcija neko nedarīja, jo neuztvēra to nopietni, domāja, ka nesavāks vajadzīgo skaitu parakstu.

Satversmē nav skaidri un gaiši pateikts, ka tauta var ierosināt atlaist Saeimu. Referenduma būtība ir tāda, ka pilsoņiem jābūt tiesībām ne tikai ievēlēt Saeimu, bet arī atsaukt, ja tā nestrādā vai strādā slikti.

Valdošā koalīcija darīja visu, lai tautas nobalsošana izgāztos. Eiropā referendumus vasarā nerīko. Tad ir jauks laiks, cilvēki ir atvaļinājumā, ceļo. Kāpēc vajadzēja rīkot tieši 2. augustā? Un kāpēc abas nobalsošanas nevarēja notikt vienā dienā?

Iznākumu vērtēju kā spīdošu, jo ieradās apmēram 600 000 cilvēku, turklāt tikai 18 000 balsoja *pret*. Nekorekti bija augstu amatpersonu aicinājumi nepiedalīties. Tāpat nav iemesla apgalvot, ka apmēram 900 000 neatnākušie visi bija *pret*.

Tautas noskaņojums bija balsot pret politiķu darbību kopumā — gan pret pozīciju, gan pret opozīciju. Referendums parādīja sabiedrības pieaugušo atbildības izjūtu.

Domāju, ka Saeima visdrīzāk nespēs vienoties par sakarīgu turpmāko rīcību. Bet derētu nopietni apsvērt gan ideju par visas tautas vēlēto prezidentu, gan priekšlikumu grozīt Saeimas vēlēšanu sistēmu, proti, iekļaut arī mažoritārās vēlēšanas principus, kas ļautu ievēlēt arī konkrētus politiķus no dažādām partijām. Līdz šim varam ievēlēt tikai partijas. Politiku vairākums uzsver, kas tiešās, proporcionālās vēlēšanas esot vislabākās. Kas tur labs, ja viena *lokomotīve* ievēl piecus sešus vispār nepazīstamus cilvēkus.

tautas nobalsošanas pietrūka kvalitatīvu diskusiju.

Cilvēki, manuprāt, gaida jaunu partiju. Arī es Dundagas novada padomē gribētu redzēt jaunas sejas. Referendumi rosina domāt un rīkoties, mudina noticēt, ka cilvēki paši spēj kaut ko darīt.

Aldons Zumbergs:

— Tautas nobalsošanu nevar pāņākt masas, brēcot, ka to grib. To ierosināja konkrēti politiski spēki, un

kas tikuši pie teikšanas, indivīda problēmas vairs nav svarīgas.

Plašsaziņas līdzekļos jau izskan prasība pēc Kārļa Otrā kā kārtības ieviešēja. Mums līdzās ir divas kaimiņvalstis ar šādu paraugu. Vai par to sajūsmināties? Mēs mācāmies demokrātijas skolā...

Vai tautai vajag tiesības atlaist Saeimu? Iedomāsimies, kas notiktu šahā, ja spēlētājs, ieraugot pieļautu kļūdu, ņemtu gājienu atpakaļ? Dzīve ir tāda pati spēle, un noteikumi, par kuriem esam vienojušies, ir tādi, ka uz 4 gadiem ievēlam Saeimu. Es piekristu, ja būtu iespēja atsaukt indivīdus — konkrētus deputātus, kas nav attaisnojuši cerības. Jā, protams, mūsu dzīvē ir daudz trūkumu, bet tās ir sabiedrības kopējās iezīmes, un Saeima tās atspoguļo. Labi, ir inflācija, taču sarežģījumu netrūkst arī citās pasaules valstīs. Jautājums ir, ar ko mēs savu dzīvi salīdzinām? Vai ar Eiropas Savienības valstīm vai ar bijušās savienības biedriem tadzīkiem, uzbeķiem, gruzīniem. Šādā salīdzinājumā mēs varam šķist pat milzu varēni. Starp citu, mēs paši esam piedzīvojuši grūtākus laikus.

Kas notiktu, ja atceltu šo Saeimu un ievēlētu jaunu? Mēs kā vēlēšanu kopums nebūtu mainījušies. Jau tā, ejot pie urnām, neizceļamies ar pārdomātu lēmumu, kas būtu lietderīgi valstij. Pārsvārā vadāties pēc patīk — nepatīk «argumentiem». Ārkārtas vēlēšanās tauta būtu vēl vairāk satricinājusies un droši vien ievēlētu vēl sliktākus priekšstāvjus.

Vai ir tik liela savā varas apziņa, ka nebaidās. Arī pēc nobalsoša-

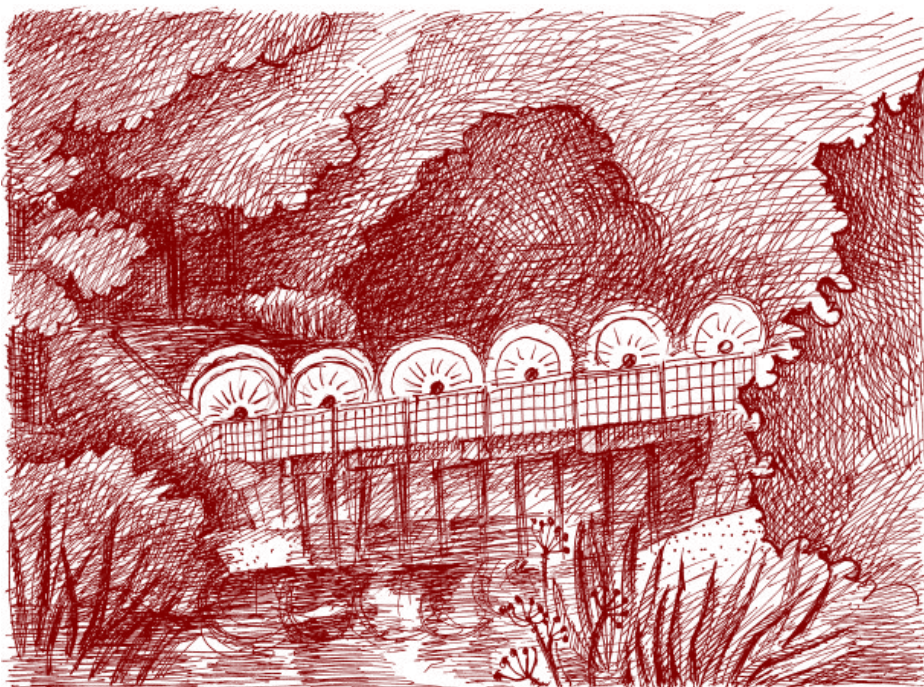
nas tā nav nobijusies. Varai šāds iznākums ir labākais, kāds vien varēja būt. Daudz piedalījās, mēģināja, bet nekas neizdevās. Arī pati tauta savā ziņā nomierinājās.

Par pensiju likuma grozījumiem tauta noteikti nobalsos. Taču jāsaprot, ka vienīgā izeja ir paaugstināt pensionēšanās vecumu. Citas iespējas nav. Visapkārt Eiropas valstīs strādā līdz 67 un pat 70 gadiem, bet mēs gribam pensionēties 62 gados. Tas varai būtu nepārprotami jāsaaka, bet tā negrib zaudēt popularitāti. Daži mēdz norādīt uz nelielo vidējo dzīves ilgumu. Tad jau mums nebūtu pensionāru, kas dzīvo 80 gadu un ilgāk! Lieta ir tā, ka daudzi mirst jauni, priekšlaikus, aiziet bojā. Pašlaik darba tirgū beidzies pieplūdums, ko radīja 80. gados dzimušie, savukārt no tirgus aiziet pēckara demogrāfiskā uzplaukuma vilnis. Valsts pienākums ir līdzsvarot šo sistēmu, arī pieņemot nepopulārus lēmumus. Risināt pensiju jautājumu valstij tik un tā vajadzēs.

Aplam cerēt, ka politiķi no tā visa mācīsies. Kaut mēs paši mācītos! Kad ar mūsu domām vairs nevarēs manipulēt, tad arī ievēlēsīm kārtīgu valsts varu.

Tautas nobalsošanai jēga bija, tā tomēr iekustināja domāšanu, jo bija jāizvēlas starp trim iespējām — iet vai neiet, un, ja iet, tad kā balsot. Tā bija iespēja visiem domāt.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Sandras Dadzes zīmējums

Iedegsim Gaismas tiltus!

22. augustā, 90 dienas pirms Latvijas 90. dzimšanas dienas, visus valsts iedzīvotājus aicina doties uz sev tuvāko tiltu, lai tieši **plkst. 21.00** iedegtu gaismas luksturišus, tā paužot vārdos neizteikto mīlestību savai Latvijai. Projekta *Gaismas tilti* vēstniece rakstniece Nora Ikstena: «Mēs ceram, ka līdzīgi kā Baltijas ceļā *Gaismas tilti* vienos cilvēkus, sapludinās pozitīvo enerģiju un izklās gaismas ceļu pāri Latvijas tiltiem.»

Arī mēs atbalstām akciju un aicinām dundadzniekus 21.00 ar gaismīņām ierasties uz tiltiņiem pie slūžām, Pūpolu saliņas un pils vai arī kāda sev tuvāka tiltiņa. Pasākumu kuplīnās Dundagas jauktais koris.

Gribētos nākotnē redzēt citu modeli. Ja valstī darbojas stabils politiskās partijas, kas bauda sabiedrības uzticību, tad zināmu daļu finansējuma tās varētu saņemt no budžeta.

Gan jau pirms 23. augusta atkal kāds biedēs ar bubuli: ja nobalsosim, tad valsts sabruks, līdzīgi kā pirms 2. augusta biedēja ar to, ka krievi nāks un lats kritīs. Bet grozīt pensiju sistēmu ir svarīgi, īpaši tas skar tos pensionārus, kas devušies pensijā līdz 1996. gadam, un saņem vismazākās pensijas. Diemžēl arī pirms šīs

viņu neapmierinātība varbūt ir lielāka, nekā no malas saskatām. Aicināt uz referendumu pret varu nav grūti. Vara nekad nebūs populāra. Tikai tirānijas apstākļos tauta it kā bezgala mīl un godā diktatoru. Valdošā koalīcija neieklausījās — opozīcijā, ne jau tautas balsī. Tā bija būtība, un te izpaužas varas vājums — bailēs dalīties varā ar citiem. Diemžēl politiķi varas virsotnē necīnās par idejām, bet gan apkaro cits citu.

Vai vara ir šķirta no tautas? Jā, bet kurā pasaules malā tā nav? Tiem,

Augustā un septembrī

22. VIII plkst. 22.00 zaļumballe ar grupu *Ilūzija*.

23. VIII tautas nobalsošana pagastmājā.

1. IX plkst. 9.30 mācību gada sākums.

8.–12. IX — Dzejas dienas (sk. afišās).

13. IX talka *Par tīru un zaļu valsti*. Dāvana *Latvijai 90. gadadienā*. Sezonas noslēguma zaļumballe

26. IX Miķeļdienu gaidot. Tirgus, mūzika, atrakcijas

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 28. jūlijā

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamo īpašumu *Dižcēģi* (4,43 ha zemes ar dzīvojamo māju un 2 saimniecības ēkām) un *Dzintarvalki* (4,27 ha).

► Budžeta precizēšana

Pieņēma saistošos noteikumus Nr. 12 *Par Dundagas pagasta padomes 2008. gada budžeta precizēšanu.*

► Ģimeņu atbalsta centrs

Atbalstīja Talsu rajona pašvaldības aģentūras *Ģimenes atbalsta centrs* izveidi, piešķirot tam Ls 199,23 mēnesī. Lūdza nodrošināt garantētās vietas centrā mūsu pagasta bērnu ievietošanai, tiklīdz tas ir nepieciešams.

► Sludinājumu cenas

Apstiprināja cenrādi komercsludinājumu ievietošanai informatīvajā izdevumā *Dundadznieks*.

► Nodokļa piedziņa

Nolēma bezstrīda kārtībā piedzīt Ls 171,08 nekustamā īpašuma nodokļa parādu un Ls 36,78 nokavēju-

ma naudu par īpašumiem *Lasītis, Prūši un Mednieki*, kā arī Ls 34,13 nodokļa parādu un Ls 6,82 nokavējuma naudu par īpašumu *Evarži*.

► Bērnudārza piebraucamais ceļš

Bērnudārza piebraucamais ceļš ir nolietots, asfaltā iespīestajās risēs krājas lietus ūdeņi. To iekļāva 2008. gada ceļu fonda līdzekļu izlietojuma plānā un ierosināja veikt cenu aptauju par ceļa remontu.

► Investīciju projekti

Iepazinās ar Valsts Reģionālās attīstības aģentūras atbildēm par pašvaldības investīciju projektu atbalstu vai noraidīšanu. Atbalstīta ir Veselības un sociālās palīdzības centra renovācija un vidusskolas ēdināšanas bloku renovācija un logu nomaiņa. Nav atbalstīta sporta halles būvniecības uzsākšana un bērnudārza ēkas siltuma zudumu novēršana.

► Sporta halle

Tā kā sporta halles celtniecības projekts nav iekļauts valsts 2009.

gada investīciju programmā, grozīja pagasta padomes 25. VI lēmumu Nr.187: «Izsludināt konkursu sporta halles tehniskā projekta izstrādei un būvniecības darbiem», svītrojot vārdus «un būvniecības darbiem».

► Nosaukuma piešķiršana

Atļāva no zemes īpašuma *Madaras* atdalīt 9,7 ha zemes un deva tam nosaukumu *Madariņas*.

► Asfaltbetona ražošana

Atbalstīja SIA *Šlokenbeka* ieceri novietot īpašumā *Virši* mobilo rūpnīcu asfaltbetona ražošanai.

► Sporta zāles grīda

Mazās skolas sporta zāles grīda ir nokalpojusi. Jau ir sagatavoti zāgmateriāli grīdas remontam. Uzdeva sagatavot tāmi, lai varētu lemt par papildlīdzekļu piešķiršanu šai budžetā nepļānotajai vajadzībai.

► Jaunatnes lietu koordinators

Bērnu un ģimenes lietu ministrija ir lūgusi informēt par esošajiem jaunatnes lietu speciālistiem un jaunatnes iniciatīvu centriem pašvaldībā. Mūsu pagastā tādu nav.

Ministrija ir sniegusi ieskatu, ar kādiem jautājumiem strādā jaunatnes koordinators pašvaldībā, kur tāds ir. Secināja, ka mūsu pašvaldībā šāds darbinieks būtu nepiecie-

šams, un uzdeva vidusskolas direktoram izstrādāt Jaunatnes lietu un sporta organizatora amata apraksta projektu. Uz amata apraksta apspriešanu uzaicināt jauniešus un Kolka pašvaldības pārstāvjus.

► Dzīvokļu jautājumi

Atkārtoti noraidīja vienas iedzīvotājas lūgumu uzņemt dzīvojamās platības piešķiršanas rindā, jo lūdzēja 2005. gadā sava dzīvokļa privatizācijas tiesības ir nodevusi citai personai. Šādos gadījumos pašvaldība 5 gadus no privatizācijas atteikuma saņemšanas var atteikt personu nodrošināt ar citu apdzīvojamo platību.

Vienu iedzīvotāju uzņēma dzīvojamās platības piešķiršanas rindā.

Pētot trešā dzīvokļa lūguma apstākļus, izveidoja pagaidu dzīvokļu piešķiršanas rindu. Nolēma, ka gadījumā, ja kāds no dzīvojamās platības piešķiršanas rindā uzņemtajiem atsakās no piedāvātā dzīvokļa, to piešķirt jaunajai ģimenei. Uzdeva Sociālajam dienestam un Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas nodaļai izstrādāt attiecīgos grozījumus saistošajos noteikumos *Par pašvaldības palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā*.

Izskatot ceturto dzīvokļa lūgu-

mu, apsprieda iespēju lūdzējus uzņemt Pašvaldību sadarbības apvienības *Ziemeļkurzeme* pansionā vai aprūpes namā *Stacija* un secināja, ka jāapsver, vai pansionā algot dienakts dežurantu.

► Sporta veicināšana

Piešķīra Ls 30 (50% no dienasnaudas), lai 5 cilvēku ģimene 1.–3. VIII varētu apmeklēt Cēsis rīkotās Neredzīgo sporta sacensības.

► Klašu remonts

No rezerves fondā papildus ienākušiem līdzekļiem piešķīra Ls 9000 vidusskolas klašu remontam.

► Dīķu rakšana

Atļāva īpašumā *Arāji* 0,2 ha transformēt zemē zem ūdeņiem. Īpašumā *Pommas*, veicot meža zemes transformāciju, atļāva paplašināt dīķa vietu (2 ha).

► Mobilo sakaru tornis

Apstiprināja SIA *Bite Latvija* ierosinātā mobilā sakaru torņa būvniecības Mazirbes *Ķirškalnos* ieceres sabiedriskās apspriešanas rezultātus. Savu attieksmi par iecerēto sakaru torņa būvi nav izteicis neviens pagasta iedzīvotājs.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

Kas jauns pagastā?

Ziņo izpilddirektors Andris Kojro.

Vasaras otrajā pusē, kā paredzēts, uzsākās vairāki lielāki darbi. Daži no tiem paveikti, citi turpinās.

Katru dienu 10 līdz 15 SIA *Namdaris RB* vīri **pilī remontē jauniešu mītni**. Darbu kopējās izmaksas ir ap 150 000 latu. *Namdarim RB* ir arī apakšuzņēmēji. *Talsu spriegums* pārbūvē siltumtīklus, elektroinstalācijas, santehniku. Darbi rit pilnā sparā, viss nepieciešamais nojaukts, meistari jau liek melno grīdu, uz kuras klās ozolkoka dēļu grīdu. Pils pagalmā redzama vecās grīdas spundēto dēļu kaudze. No tiem izvelkam naglas un kraujam nojumē, dēļi lieti noderēs nelielam grīdu remontam. Sadedzināsim tikai bojātos un galīgi neizmantojamos. Veco grīdu vajadzēja izlauzt, lai jauno varētu nolīmeņot.

Būvuzraugs seko, lai ievērotu visus noteikumus, kas īpaši svarīgi aizsargājamā kultūras un vēstures pieminekli.

Ieejas durvis jauniešu mītnē 2. stāvā atjaunos iepriekšējā izskatā — arkas veidā.

Domājam, lai skolēniem jau 1. septembrī būtu telpas, kur dzīvot. Sagatavosim rezerves istabas citur pilī, jo var gadīties, ka visa jauniešu mītne vēl nav izremontēta, un tad

dzīvot vienā mītnes galā būtu grūti.

Pavisam būs 7 istabas, no tām divas būs īpaši labiekārtotas ar tualeti un dušu. Piecās istabās varēs mīti-

• Jaunizbūvētās parka kāpnītes.

Dundadznieka foto

nāties četri līdz pieci jaunieši. Par maksu vēl lemsim, bet pašvaldība noteikti ir ieinteresēta, lai jaunieši tur gribētu dzīvot.

Kā esam minējuši, šiem darbiem atvēlēta valsts piešķirtā pagastu ap-

vienošanās nauda, pavisam 200 000 latu. Pāri vēl paliek nepilni 50 000 latu, ko gribam izmantot, remontējot kāpņu telpu uz jauniešu mītni. Tā ir sliktā stāvoklī. Jāveic cenu aptauja, bet domājam, ka ar šo summu vajadzētu pietikt.

Pilī esam oderējuši skursteni. Tas bija vairākkārt dedzis. Tagad arī

• 7. augustā Starptautiskā SAAB salidojuma laikā Dundagu apskatīt bija ieradusies daudz SAAB auto īpašnieku.

Dundadznieka foto

dobes pie pils. Vēlreiz paldies visiem par ierosmēm, ar laiku ceram īstenot vēl dažas.

Līdzīgi kā iepriekšējos gadus vasarā nodarbinām 15 līdz 18 gadīgus jauniešus. Gan jūlijā, gan augustā pieci skolēni labiekārtoja apkārtni, savāca atkritumus vietās, kur nespēj piekļūt mūsdienīgais traktors, arī krāva malku un krāsāja. Pusaudži kā parasti strādāja apziņīgi, nopelnot minimālo algu. Pa-interesējos, vai pēc skolas beigšanas viņi arī būtu ar mieru strādāt

šādu darbu. Atbildes skanēja noliedzot, un secinājums — jāmacās tālāk.

Lielāki vai mazāki asfalta klājumi uzlikti Saules, Skolas un Maija ielā.

Tuvojoties valsts 90. gadadiena, visā Latvijā 13. septembrī izsludināta talka. Protams, šajā sestdienā varam post katrs savu apkārtni, bet aicinu to darīt jau iepriekš. Pieredze rāda, ka talkas dienā var gadīties sliktas laiks.

Alnis Auziņš

Gardēži Dundagā

Šad tad Dundagā ielīgo autobuss ar tūristiem, kas īpaši lūko pēc kā garda apēdama, vēlams — tikai mūsu pusei raksturīga. Dundagai īpaši ir ne tikai Elmas dižrauksi un pūtelis, bet arī mūsu pienotavas ražojumi. Tāpēc viesus pēc ekskursijas pa pili vedinām agrākajā barona ēdamzālē, kur gardēžiem piedāvājam nogaršot 6 jaunus, svaigos, mīkstos sierus: 3 veidu sieru *Mare* (bez piedevām, ar sāli un garšvielām un ar cukuru un kanēli), *Taizeli* (tā recepte atceļojusi no Slovākijas), svaigo, sāļo kazas un govju piena sieru *Sibilla*, kā arī ķimeņu sieru. Atbraucējiem galdā liekam arī Dundagas biezpienu, skābpiena dzērienu, biezpienu, kam pēc patikas var pievienot arī saldo krējumu. Viesiem stāstām, kur šos piena produktus var iegā-

dāties, — Dundagas *Pienenītē*, Ventspils un Talsu veikalos, Rīgas Centrāltirgū, Āgenskalna un Lubānas tirgū, kā arī Kauguros.

Gardēžu tūres rīko SIA *Impro Ceļojumi* sadarbībā ar Talsu rajona tūrisma informācijas centru. Dundaga šajā lokā ir tikai viens no pieturas punktiem, jo pa ceļam Ziemeļkurzemē gardēži nomēģina gan bukstiņu biezputru, gan lielogu dzērvenes, gan vēl dažādus Kurzemes labumus. Turklāt ne tikai vēdera priekus bauda *Impro* ceļotāji. Viņi atlicina laiku arī, lai atveldzētu sirdi šlīteres bākas augstumos un pamielotu acis Ritas kundzes dāliju krāšņumā.

Alanda Pūliņa, Tūrisma informācijas centra vadītāja

• 2. VIII lietū un vējā brīdī pirms iecirkņa slēgšanas paguva atsteigties pēdējā balso-tāja. Un tomēr pietrūka...

A. Kojro

Par zaļu pat vēl zaļāks

Skola būs sagatavojusies!

Vasaras brīvlaiks beidzas, un varam nedaudz atskatīties uz iepriekšējā mācību gada rezultātiem, kā arī gatavību jaunajam cēlienam.

Kā noslēdzies iepriekšējais mācību gads? Pirmām kārtām jāatgādina, ka maijā skola uz 6 gadiem saņēma akreditācijas dokumentus. Komisijas lēmums ir bijis ļoti atziņīgs. Novērtējot iepriekšējā mācību gada rezultātus, arī varam būt apmierināti. Lai gan skolas kvalitāti nosaka ne tikai valsts pārbaudes darbu rezultāti, tomēr tas ir viens no rādītājiem, kā salīdzināt sevi ar citām skolām. Mūsu skolas 12. klašu skolēnu centralizēto eksāmenu rezultāti kopumā ir trešie labākie rajonā (tradicionāli mūs apsteigusi

Talsu Valsts ģimnāzija un Talsu kristīgā vidusskola), rezultāti centralizētajos eksāmenos ir labāki kā rajonā un valstī kopumā. Centralizēto eksāmenu augstāko — A līmeni — ir ieguvuši 8 skolēni, no tiem 5 vēsturē, 2 angļu un 1 latviešu valodā. Tas ir otrais labākais rezultāts rajonā un, pārreķinot procentos, ir 6% — labāk nekā vidēji valstī un rajonā. Vidusskolas absolventiem vislabāk veicies vēsturē, matemātikā, latviešu valodā, angļu valodā un vācu valodā centralizētajos eksāmenos un sportā, kultūras vēsturē un

biznesa ekonomiskajos pamatos. Šajos priekšmetos mūsu skolas absolventu rezultāti ir augstāki nekā vidēji valstī un starp labākajiem rajonā. Analizējot pamatskolas beidzēju rezultātus valsts pārbaudes darbos, jāsecina, ka tie ir vienā līmenī ar vidējiem rezultātiem rajonā.

Kas sagaida jaunajā mācību gadā? Tā kā slēdz skolu Īves pagastā, mūsu skolā mācības uzsāks vairāk nekā 20 Tiņģeres pamatskolas skolēnu. Nedaudz mainījušies skolēnu autobusu atiešanas un pienākšanas laiki.

Jaunajā mācību gadā 5.–12. klasē skolā mācību rezultātus sāksim fiksēt jaunā sistēmā — elektroniskajā žurnālā E-KLASE. Tas nozīmē, ka vecāki, kam pieejams interneta pieeļšums, varēs sekot līdz savu bērnu mācību sasniegumiem, kavējumiem un dažādām skolas norisēm

ar interneta starpniecību. Vecākiem, kas vēlēšies, būs iespēja pieņieties īsziņām mobilajā telefonā un tā gūt informāciju par neattaisnotiem kavējumiem, nepietiekamiem vērtējumiem utt. Lai gan 5.–12. klašu grupā pāriesim uz elektronisko žurnālu, tāpat kā iepriekš vismaz reizi mēnesī visi vecāki saņems sekmju lapiņas, kurās arī varēs sekot līdz bērnu sasniegumiem. Ceram, ka jaunā sistēma ļaus uzlabot informācijas apriti un apstrādi skolēnu sasniegumu uzskaitē.

Iespējams, ka jaunajā mācību gadā skolā darbosies franču valodas pulciņš.

Vasara ir arī laiks, kurā tehnisko darbinieku kolektīvs un skolotāji cenšas sagatavot skolu jaunajam mācību gadam. Valsts atbalsts 2008. gada valsts investīciju sadalē ļāvis kosmētiski izremontēt skolas ēdamzāli (aktu zāli) un uzstādīt

ventilācijas sistēmu. Turpinās darbs *Lielās skolas* sporta zālē, ierīkojot ventilācijas sistēmu. Nākamie darbi *Lielās skolas* sporta zālē ir kosmētiskais remonts, siltināšana un apgaismojuma uzlabošana. Šos darbus plānots sākt mācību gada otrajā pusē par piesaistītajiem valsts līdzekļiem. No pašvaldības budžeta esam izremontējuši vienu klases telpu *Mazajā skolā* un divas *Lielajā skolā*.

Inflācija droši vien skars arī pusdienu cenas, bet centīsimies darīt visu, lai to kāpums būtu pēc iespējas mazāks.

Novēlam skolēniem, skolas tehniskajiem darbiniekiem un vecākiem veiksmīgu jauno mācību gadu.

Uz tikšanos 1. septembrī plkst. 9.30!

Uldis Katlaps, direktors

Dar' man, tēvis, pastaliņas!

Kubalu skolas-muzeja darbinieki sveic visus **1. septembrī! Skolotājiem un vecākiem vēlam sirdsgudrību, skolēniem — atrast savu sapni un prast to piepildīt. Gudrie iet atskatīdamies! Sākoties jaunajam mācību gadam, pavērsimies uz 170 gadus tālo pagātni, ielūkojoties izvilumos no Jāņa Poruka darba.**

Tad bija citādi laiki un citāds laika raksturs, citāda valdība un citāda ļaužu dzīve. Un īsiem vārdiem sakot: viss bija citāds. Jo tad vēl bija (kas mums, vecīšiem, atmiņā, bet tiem jaunajiem kā teikas stāstāma) grūta dzimtļaužu dzīve.

Attīstības un izglītības ziņā ļaudis bija padaudz atpakaļ. Skolas nekādas nebija, un, ja arī bija kāda maza būdiņa, tur vairāk nemācīja kā kādiem div, trīs nabaga bērniem grāmatu. Nevienam vecāku nespieda tur bērnus sūtīt, nedz arī kāds tur sūtīja, nedz tur arī vairāk ko zināja mācīt, kā grāmatu mācīt pēc vecas modes. Tādēļ grāmatnieki bija reti; un kas arī bija, tie vairāk nezināja lasīt kā dziesmu grāmatu.

1837. gadā, kad Dünsbergu Ernests jau pusceturā gada pie mācītāja bija nodzīvojis, tad februāra mēnesī tam gadījās mācītājam līdz braukt uz kādām Subdegas ciema mājām, kur mācītājs bija lūgts pie slimnieka tam pasniegt sv. vakariņu. Braucot mācītājs viņu tā uzrunāja: «Ernest, vai tu zini ko no jaunā?» «Nē, nezinu neko, mācītāja kungs», Ernests atbildēja. «Mūsu cienīgs barona kungs manim teica, ka viņš nodomājis Dundangā būvēt jaunu skolas namu», mācītājs, piespiestu balsi, itin gari teica. «Slavēts Dievs! Un paldies barona kungam!» Ernests teica. «Lai tas notiek no jūsu, mācītāja, mutes iekš Dieva ausīm». «Jā, jā; tas ir jau stipri vien runāts un kungi jau arī sprieduši, ka vēl šo pašu ziemu va-

jadzīgie balķi izvedami», mācītājs stāstīja. «Jauki! Lai Dievs palīdz! Bet kur tad nodomāts būvēt? Laikam

• **Kubalu skola 1929. gada jūnijā.** A. Gobas foto no Latvijas Nacionālā vēstures muzeja

taču pašā Dundangā». «Dundangā pašā gan ne, jo cienīgs barona kungs negrib pavairot tādas dievestniekus, kam jādod gatava maize un alga. Bet grib priekš tam atdot gatavas mājas». «Kā barona kungs nodomājis. Kad nebūtu tik varen tāļu no pašas Dundangas, jo skolotājam taču vajadzētu arvien tuvāk būt pie baznīcas un pie mācītāja», Ernests piebilda. «Cik es zinu, kā par to runāts un spriests», mācītājs teica, «tad priekš tam esot izredzētas divas mājas: Kubeles un Bīšķa». «Tas man brīnums», Ernests at-

ja pie Dundangas.) Kā tur derēs skolas nams? Kā tur varēs aiziet dzinieku bērni skolā? Vislielākais novada gabals ir Dundangas muižai otrā pusē un skolas nama šaipus Dundangas muižas veselu jūdzi! Un kāds tur slikts meža ceļš, gandrīz pāris verstu, kamēr var tikt ārā uz lielceļu. Pēc mana prāta, tā nav nekāda skolas vieta, bet tikai mežsarga mājas kā viņas jau tagad ir, purvainā, biežā mežā. Nezinu, kāpēc izmeklējis tādas mazas nieka mājiņas. Ko tur skolmeistars darīs? Kā tur pārtiks?»

Ziemā uz pavasari 1838. g. mācītājs Dünsbergim darīja zināmu, ka nu esot galīgi nospriests būvēt Kubeles nodomāto jauno skolas namu.

Gan Dünsbergis vēl tiepās, ka nesot krietns nolūks Kubeles mājās būvēt pirmo lielāko Dundangas skolu, kur pagastam no neviena stūra nav nekāda viegla pietikšana, tomēr visi viņa vārdi bija vējā runāti, sāka, būvēja un ietaisīja.

Kad Dünsbergim skaidri bija zināms, ka būs jāiet Kubeles par skolmeisteri, tad aprīlā iesākumā viņš mācītāju lūdza viņam ļaut turp aizjāt tās mājiņas apraudzīt. Mācītājs to paļāva, un viņš turp aizjāja. *Mājajama ēka, jeb kā dundzinieki mēdz runāt, istabiņa, veca un būvēta pēc vecas vīzes: maziem lodziņiem un tie paši izsisti, zemām durvīm un augstiem sliekšņiem, ka tikko nepaklups, iekšā kāpams.*

Mācītāja muižā pārgājis, pastāstīju mācītājam visu, ko tur redzējis un dzirdējis. Mācītājs, to klausīdamies, gan pakratīja galvu, tomēr mierināja, lai neko nebēdādoties, kad to labu darbu taisni un uzcītīgi strādāšot, tad Dievs ar savu svētību neatstāšot. Tā apmierināts, devos arī mierā ar to ticību: «Ko Dievs spriedis būs, tas tev rokā kļūs! Kas Dievam kungam padodas, to viņš nemūžam neatstās!» No tā brīža taisījos ar Dieva palīgu uzņemt tās mājas un skolmeistara amatu.

Pie jaunā skolas nama gan solīja to pavasari sākt strādāt, bet neko nestrādāja, tāpēc bija jāapmetas tajā vecā istabas kambarī. Istabā un kambarī mazie vecmācītāji zaļiem, bieziem glāžu gabaliņiem un skalganiem izlaboti, un durvis, kur vējš nāca iekšā bez spraušanās. Pie loga vecs apkapāts beņķis. Sienmaļi, griesti visi nokūpējuši melni, grīda izpuvuse, jumts vietām caurs, ka, lietum listot, tecēja ūdens iekšā. Tāds bija mans pirmais skolas nams.

Piecus gadus, no 1838. līdz 1843.

sabūvēja pirmo, jo ievērojamo Dundangas skolas namu pie Kubeles mājām, mežmalā, un Dünsbergim ar sievu un saimi pa to laiku bija jā-mājo tās mājas vecā istabā, un cik tur bija tās rumes, bērni jāmāca. Kādu ziemu bija desmit, kādu ziemu arī vairāk skolēnu. Vienu ābeci viņš dabūja no mācītāja, tā bija visas skolas grāmata, un skolotājam pašam arī vairāk nebija kā dziesmu grāmata un tā Bībele, ko no mācītāja dabūja par algu. Tādā knapiņā un ar tik maz grāmatām E. Dünsbergim bija jāiesāk savs skolotāja amats. *Nedabūju arī nekādu sveci vakaros par gaišumu (petroleja tolaik vēl nebija), bet ja kādu stundu mācījās, tad vienam skolēnam bija skala uguns jārāda. Viņa mācības bija: burtot, lasot drusciņ rakstīt un Dundangas katķizmi ar virsrakstu: «Īsa izstāstīšana, kurā tie bērnu mācības gabali jo saprotami darīti priekš Dundangas draudzes» bērniem likt no galvas mācīties.* Tas bija viss, ko viņš bez kādiem skolas līdzekļiem varēja mācīt, un pie tādas ietaises arī būtu neparasts no viņa prasīt, lai bērnus skolo ģeogrāfijā, vēsturē, matemātikā un tā vēl. Dziedāšanu tolaik mācīja pie cipariem, un, kad viņam nebija nekāda sienas tāpele, tad ciparus labi trekņus uzrakstīja uz papīra lapu, to piekāra pie vecām melnām kambarrā durvīm. Tik vāji un nabadzīgi gan retais skolotājs skolu sācis.

Ernsts Dünsbergis. Autobiogrāfija ar ģimietni un ievadu no Poruka Jāņa. Cēsis, 1904.

No Kubalu skolas -muzeja krāju-miem

Paskaidrojumi

Pusceturtā gada — trīs ar pus gadus Subdegas — Dundagas pagasta Sabdagas ciems

Bīšķi — māja Pāces ciemā

Draugu saiets Kandavā

Pensionāru klubs *Sendienas* saņēma ielūgumu **2. VIII ierasties Kandavas Ozolājos. Vienīgais nosacījums — ņemt līdzī labu garastāvokli un nodziedāt divas dziesmas. Kāpēc neaizbraukt?!**

Sanākt kopā ar dziesmu ir atvērt logus uz prieku

Maija Laukmane

Ieradāties laikus, tomēr izmēģināt neiznāca. Kandavnieki cīnījās ar skaņu aparāturu. Tā skanēja, tad aplusa, tad ieskanējās, sprakšķēja... Un tā labu laiku. Galu galā visi ansambļi iztika bez mikrofona, traucējumu izjuta tikai dažas deju grupas. Iepriecināja kuplais drau-

gu pulks — ansambļi no Skrīveriem, Sabiles, Cēsīm, Vandzenes, Dundagas, deju grupas no Skrīveriem, Kabiles, Kandavas, līnijdejojāji no Ādažiem, folkloras grupa no Salacgrīvas. Koncertu kuplināja Latvijas Lietuviešu biedrības *Bajāna* dejojāji un pensionāru folkloras ansamblis no Kauņas.

Draugu saietu atklāja Kandavas novada pensionāru biedrības priekšsēdētājs Edvīns Čākurs, labu

izdošanas novēlēja novada domes priekšsēdētājs Alfrēds Ķieģelis.

Koncertu iesāka Skrīveru dziedātāji un dejojāji un Cēsu dejojāji. Klausītāju un skatītāju uzmanība neapsīka ne brīdi vairāk nekā 2 stundu ilgajā programmā. Vislielāko atzinību izpelnījās Cēsu sieviešu ansamblis *Gauja* par niansēto dziedājumu. Arī, mēs, dundadznieki, saņēmām daudz aplausu. Ļoti patika Salacgrīvas folkloras ansamblis *Cielava*, kas estrādi pieskandināja ar lībiešu dziesmām.

Koncerta nagla — Kauņas folkloristi ar atraktīvu vadītāju un liris-kām dziesmām akordeona, bajānu, vijoles un zāģa pavadījumā. Šo mū-

zikas instrumentu daudzi dzirdēja pirmo reizi. Kājās stāvot, visi kopīgi nodziedājām *Pie Dzintara jūras*. Vakara izskaņā biedrību priekšsēdētāji un ansambļu vadītāji saņēma ziedus. Draudzības uguns-kuram degot, ziedus un piemiņas veltes saņēma Kandavas novada pensionāri — vasaras jubilāri. Koncerts izskanēja ar dziesmu *Sanāciet, sadziediet...*

Sakot paldies Kandavas draugiem, tecīņus vien devāties uz autobusu. Balli, kas bija iecerēta vakara otrajā daļā, diemžēl izjauca pēkšņais, stiprais lietus.

Rīta Zemtiņa

Dundagas Mākslas un mūzikas skola 1. un 2. IX no plkst. 13.00 līdz 17.00 uzņem audzēkņus

vizuāli plastiskajā mākslā (zīmēšana, gleznošana, veidošana, kompozīcija, darbs ar dažādiem materiāliem); sitamo instrumentu spēlē; pūšamo instrumentu spēlē (flauta, trompete, saksofons u.c.); akordeona spēlē; vijolo spēlē; klavierspēlē; ģitāras spēlē; kora klasē; dejas pamatos.

Telefoni: 29159314 (mūzika); 29490550 (māksla). Vajag vecāku iesniegumu (veidlapa skolā); bērna dzimšanas apliecību; medicīnisko izziņu 027/u no ģimenes ārsta; izziņu no vispārizglītojošās skolas, ja bērns iet skolā. Vecākiem jāuzrāda pase!

Visa dzīve man viens ceļojums

Čehijā pēc 62 gadiem

Kara vētras Ainu Pūliņu (Dzintari) bija aiznesušas uz Čehijas pilsētu Hiršbergu (tagad Doksi). Šovasar, pēc daudziem gadiem, sportiskā dundadzniece kopā ar ceļotāju grupu viesojās savā jaunības pilsētā.

Satraukums liels. Kā viss izskatīsies šodien? Jau no tālienes ieraugot tik pazīstamo viduslaiku pili, sapratu, — vismaz tā palikusi tāda pati.

Sākums ir mulsinošs, līdz atrodam rātsnamu un baznīcu, no kuras sākas *mana* iela. Kopā ar lieliskajiem pavadoņiem — smaidīgo šoferi Edgaru, pārējiem dundadzniekiem Elmu, Rasmu, Lienīti, Imantu, Edvīnu, kā arī Brigitu no Ventspils un Ainu no Cēsīm — dodamies meklēt 228. namu. Jā, tur jau tas ir, šķiet, pilnīgi tāds pats,

mazliet novecojis, otas pieskārienu nejutis. Visa garā ielā klusa... Nebrauc govju pajūgi pēc zāles un suņu pajūgi neizvadā maizi pa veikaliem, neklīst bēgļu bariņi un pa ielām nestaigā *hitlerjugendi*, kas bija apmetušies arī mūsu mājas 1. stāvā, uz darbu nesteidzas mans tēvs, namā pie ezera neskan latviešu valoda. Tur ciemojās arī mans onkulis Kārlis, ko nekad vairs nesatiku. Te ceļi šķīrās daudziem draugiem un paziņām. Tas bija 1945. gadā.

Grūti atrast manu pirmo darbavietu. Liepu laukumam sen cits

vārds, bet pašas liepas izaugušas. Lienīte ieteic pievērt acis un padomāt. Jā, izrādās, mēs stāvam pretī manam augļu un sakņu veikaliņam. Tagad tas nokrāsots košs, durvis citā vietā, bet blakus tas pats trīsstāvu nams, kurā dzīvoja veikala īpašniece Kastnera kundze. Atceros kā vakar: ienāk pirmā pircēja, nosveru precī, bet nezinu, cik par saknēm prasīt. Dažas kundzes solījās pienākt nākamajā dienā, citas teicās laukumā uz sola pagaidīt Kastnera kundzi. Viņa pati ieradās pēc krietnas stundas, pabarojusi mazmeitiņu. Tas viss ir dzīvs...

Bet tagad esam apmetušies kempingā gandrīz pašā pilsētiņas centrā. Apskatām pārējo pilsētas daļu, uzkāpjām kalnā un aplūkojam veco pili. Otrā ezera krastā daudz pārvērtību, viss sakopts, ierīkoti celiņi, peldvietas, tikai Peļu pils stāv kā stāvējusi — klinšu stabs ezera vidū.

Tālāk mūsu ceļš ved uz Dečini pie Elbas ar skaistu pili kalnā. Esam iebrukuši Saksijas Šveicē, izstāģājam Hrensko dabas taku, priecājamies par Elbu, klinšu sienām un paši raugām tajās rāpties.

Vakariņojam ķīniešu restorānā. Mums pasniedz biezu sakņu zupu un milzīgu makaronu porciju. Klāt piedzeram alu. Nākamajā dienā turpinām iekarot Saksijas Šveices kalnus un klinšu stabus, bet jau Vācijas pusē. Apskatām Sansusi pili un parku Potsdamā un dodamies uz Berlīni. Vācijas galvaspilsētu iepazīstam no autobusa 2. stāva divu stundu ekskursijā, klausoties audiogīdu.

Pavisam nobraucām 3300 kilometrus. Paldies ceļabiedriem un īpaši Edgaram!

Aina Pūliņa

Pa Lietuvu

26. VII agrā rīta stundā pensionāri pulcējās Dundagas centrā, lai Ainas Šleineres vadībā dotos ekskursijā uz Lietuvu.

Braucām līdz Klaipēdai, tad ar prāmi cēlāmies pāri jūras šaurumam uz Kuršu kāpu. Apskatījām Jūras muzeju, kas iekārtots bijušajā nocietinājumā. Pašā centrā atradās ēka, kurā varēja aplūkot dažādo un daudzveidīgo jūras pasauli. Aiz stikla sienām redzējām pingvīnus, kas izskatījās gandrīz kā izbāzeņi: tik flegmatiski. Vien dažreiz pingvīni lēni pakustējās, un tas liecināja par dzīvības pazīmēm. Aiz citas stikla sienas peldēja haizivis. Citur bija aplūkojamas mums pazīstamākas zivis, piemēram, līdakas un vēdzeles. Mazākos akvārijos bija redzami dažādi koraļļi un citi zemūdens valstības brīnumi, arī mazas, košas un krāsainas zivtiņas. Tāpat muzejā saistoši bija apskatīt ar kuģniecību saistītas senas lietas.

Visinteresantākie tomēr bija delfīnu un jūras lauvu priekšnesumi delfinārijā, kas atrodas blakus muzejam. Visi bijām sajūsmā par delfīnu prasmi apļot vingrošanas riņķus, ar degunu iemest bumbu basketbola grozā, «dziedāt pēc notīm», zīmēt, ar laivu vizināt bērņus. Arī jūras lauvas rādīja, ko māk: plaušķināja pleznas, meta bumbu, dziedāja.

• **Delfīni ne vien paši met bumbu basketbola grozā, bet palīdz tikt tuvāk pie groza arī savam tenerim.**
Dundadznieka foto.

Atpakaļceļā iebraucām Palangā, kur apmeklējām Dzintaru muzeju. Tajā vērojām dzintaru lielo dažādību, priecājamies par brīnišķīgiem dzintara izstrādājumiem, piemēram, pulksteni, spoguļgaldiņus, šaha figūrām un pat mazu traktoru no dzintara.

Paldies Ainai par jauko ekskursiju un Ofkantu pārim no Ostes par garšīgajiem ķiršiem!

Rita Zauere

• **Saksijas Šveices dabas parkā.**

Foto no A. Pūliņas albuma

Pa Latviju

Atvaļinājumā mēdzam nedēļu paceļot. Šogad — pa Latgali un Vidzemi. Kaut nedaudz uzzinot par pašu zemi, cilvēkiem, piedzīvojot jaunas attiecības, bagātināties un atpūšamies. Pirms 4 gadiem gandrīz visu atvaļinājumu Rīgā remontēju dzīvokli. Nu nedrīkst tā pavadīt brīvdienas!

Ieskaņai — Dziesmu un deju svētki

Skaistākais piedzīvojums — tautas sadziedāšanās jau pēc koncerta. Dīvainajā panīkuma un gaidu laikā dziesma ir tā, kas spēj pacelt gandrīz Atmodas gadu augstumos. Kopkoris, diriģents Ints Teterov-

skis, kreklā izmeties, Gundars Āboliņš vadītāja lomā un dziedošā publika — visi ir vienoti. Kam jānotiek, lai tā pat saplūstu politiķi un tauta?

Prom ejam pusčetros, dziedādami *Dziesmiņu, dziedamu pusčetros no rīta*. Kad ap pieciem esam nonākuši

Palmu ielā, arī tur pāri dzelzceļam dzirdam Mežaparka atbalsi. Kā būs pēc pieciem gadiem?

Cilvēkvērtības

Krēslinieku muzejs Vaidavas pagasta Lejasbregžos ir keramiķes Īrisas Vainovskas lolojums. Šajā pusē pirmskara Latvijā gandrīz 100 apkaimes saimniecībās vīri gatavojuši krēslus — no bērza koka virpojuši (dreijājuši, kā toreiz teica) krēslu sastāvdaļas un no meldriem pinuši krēslu vidučus — sēžamvietas. Padomju laikos amats pamazām izzudis. Savulaik no Rīgas uz Cēsu

pusi atnākusī māksliniece savākusi gan vecos krēslus, gan dažādus citus aizgājušo laiku materiālās kultūras paraugus. Savukārt bijusi kīts kalpo par īpatnu izstāžu telpu novada māksliniekiem. Ja vēlaties tuvāk iepazīt mūsu tautas vēsturi un savdabību, tad iesaku apciemot viesmīlīgo *Lejasbregžu* saimnieci.

Jauns puisis Raivo mūs iepazīstina ar Čerņavska dzimtas podnieku darbnīcu, tās vēsturi un izstrādājumiem. Pašu jaunekli uz Preiļiem atvedusi gan pazīšanās ar Čerņavska mazmeitu, gan vēlme dzīvot savu — rimtu un nesteidzīgu dzīvi. Iepriecina puīša pārliecība par izraudzīto amatu un dzīvesveidu, kas dod gandarījumu pašam un citiem. Turpat mūsu acu priekšā jaunais meistars no maza māla pikuča pavisam īsā laikā izvirpo glītu vāzi. Dažas gatavās iegādājamies.

Īstais vīrs īstajā vietā ir Juris Astiņš Riebiņu zirgaudzētavā *Trīs vītolu stallī*. Miers un ilgos gados izauklētā zirgkopja dzīves filozofija ir tas, ko pusmūža Latgales vīrs dāsnī dāvā ikvienam apmeklētājam. Divtik saistoši tas ir ikvienam, kas pats nopietnāk aizrāvēs ar skaistajiem dzīvniekiem.

Vērtība par sevi ir kaņepju audzētājs Jānis Grīnbergs pie Burtņieka ezera. Viņa dzimta *Adzelviešos* dzīvo vairākās paaudzēs un neatkarības laikos pievērsusies šai pusē izsenis piekoptam rūpalam. *Adzelviešu* saimnieks ir lielisks stāstnieks, viņa sētā ciemiņi var nogaršot kaņepju tīrsviestu un izmēģināt daudzus senos darbarīkus. Manas ceļabiedrenes lūko malt graudus, pēc tam Jānis parāda, kā darbojas paisīkla, mīstīkla un kulstīkla, kā no kaņepju šķiedras savīt auklas un

• **Ģimenes loceklis Miks ceļojumā visvairāk brīnījās par Skrīveru dendroloģiskā parka lielajiem gliemežiem. Iespējams, izbrīns ir abpusējs.**

virves. Pēc šāda apmeklējuma labs garastāvoklis nodrošināts ilgākam laikam.

Vietas — no sajūsmas līdz nožēlai

Četras nakts nakšņojam pie paziņām, bet trīsreiz izmantojam tūristiem domātas naktsmītnes. Piedzīvojam pilnīgi pretēja vērtējuma atpūtas un nakšņošanas vietas. *Lācītes* ir mūsdienīga, vēl topoša, vērienīgi iecerēta un, galvenais, ar gaumi veidota atpūtas vieta Gulbenes – Smiltenes ceļa malā, netālu no Gaujas. Gan mājīgas, gan dažādi izklaides laukumi glīti iekļaujas ainavā. Par nevainojami iekārtotu namiņu ar dušu un tualeti samaksājam 28 latus, un par šo naudu trim cilvēkiem vēl pienākas brokastis — brangas, nevis tikai ķeksīša pēc.

Toties *Ezerpriedes* Burtņieka krastā ir vieta, kur no ceļotāja pa-

ņem naudiņu, pretī dodot padomju laiku godības paliekas. Mājīgas ir laika zoba apskrubinātas, segas — kā no kādas slimnīcas patapinātas, un mēs saprotam, ka jāguļ būs treniņtērpos, lai nenosaltu. Te būtu jāprasa trīsreiz mazāka maksa vai arī daļa saņemto līdzekļu jāiegulda, atpūtas bāzi labiekārtojot.

Par jauno Leļļu muzeju Preiļos esam jau rakstījuši. Pievienojoties atzinībai, gribu uzsvērt, ka to īpaši vajadzētu apciemot daļājam dzimumam. Kura meitene gan nesapņo kaut uz mīrkli iejusties princeses lomā? Muzejā tas iespējams, apģērbjoties dažādos tērpos un pielaiķojot parūkas. Savu Līgu gandrīz nepazīnu.

Apē vienlīdz priecājamies par milzu dižvītolu un tā zaros iekarinātu cilindrisku koka pastkastīti.

• **Pastaru holandiešu stila vējdzirnavu (Preiļu rajonā, Stabulnieku pagastā) nolauztais spārns turpat zālītē guļ...**

Tajā glabājas vēstule, ko ikviens apmeklētājs var papildināt ar savu vēlējumu.

Kāzu muzeju netālu no Velēnas ieteicams apmeklēt tiem, kam kāzas priekšā, un sevišķi jau vedējiem. Te gūstamas dažādas ieromes reizē svarīgajam un jautrajam dzīves notikumam.

Valka un Valga, abas robežpilsētas, arī ir mūsu ceļojuma maršrutā. Igaunņu puse šķiet turīgāka, sakoptāka un *eiropiskāka*.

Ja vēlaties sev sabojāt omu, tad noteikti dodieties uz Rencēnmuižu! Zaļos džungļos ieaugušas lieliskas senlaiku ēkas, kas pamestas pavisam nesen un tagad jau noteikti atstātas iznīcībai. Sienu un griestu gleznojumi vēl labi saskatāmi, vienam namam gluži labs jumts. Tālāk, aiz pirmā nama, aizaudzis diķis, kas glabā nojausmu par vietas gleznainumu. Jā, gandrīz katrā vasaras ceļojumā uzejam kādu posta vietu kā īpašu laikmeta zīmi.

Labu laiku neesmu bijis vecāsmammas dzimtenē. Tas mūsu ceļojuma pēdējais pieturas punkts. Pats

ciematiņš, Katlakalns jeb Pļavniekalns, no kādreiz trūcīgu Daugavas zvejnieku apmetnes pārvērties par acīmredzami turīgu ļaužu dzīvesvietu. Pieturu auto un pirmajai garāmgājējai apvaicājos, kā labāk aizbraukt uz Katlakalna kapiem. Bērniņā tur esmu gājis neskaitāmas reizes, bet ar savu spēkratu braucu pirmo reizi. Kundze izstāsta. Pavēstu, ka pirms simt gadiem te dzīvojis mana vecāmamma un kā pazīšanas zīmes nosaucu dažus prātā palikušus uzvārdus. Jā, jā, kundze atplaukst, tepat netālu dzīvojot Slokas. Nē, ko es meklēju pie gluži svešiem ļaudīm! Ja būtu dzīvs vecāsmammas jaunības dienu pielūdzējs Gabru Voldis, tad vēl varbūt. Esmu nokavējis gadus divdesmit.

Katlakalna kapi ievērojami izpletušies. Izstaigāju veco daļu. Te nu viņi visi dus, mani mammas puses radi — Lamberti, Skultes, Šulci, Pundiņi... Nelielā, melnā piemiņas plāksnīte ar fotogrāfiju vēsta: skolotāja Rasma Auziņa, 1931 – 1959.

Katlakalna baznīca ir ļoti neparasta — kalna galā bundulim līdzīga

• *Apes dižvītola pastkastīte aicina atstāt vēlējumu.*

ēka ar apaļu jumtu kā otrādi apvērstu katlu! Ne mazākās līdzības ar ierastajiem luterāņu dievnamiem. Vecāmamma man stāstīja, ka senākos laikos arī šai baznīcai jumts bijis ar torni, bet tas esot maldinājis kuģus. Tāpēc viltus bākas spicums

nojaukts un uzbūvēts cits jumts — Katlakalna katls. Īstenību nezinu, bet leģenda skaista.

Noejam līdz Daugavmalai. Pa kreisi, tikai dažu kilometru attālumā, redzami Rīgas tilti un torņi, pāri pretī — Ķengarags, pa labi Dau-

gavas vecais kuģu ceļš uz Doles salu un Annuškas piestātni. Vēl 90. gadu sākumā te satiksmi uzturēja kuģīši. Nu tie iznīcināti kā šķira, no piestātnes palikuši metāla balsti. Kādreiz iecienītā pludmale aizaugusi, gandrīz līdz pašam ūdenim iežogots kāds nolaists privātīpašums, ko paslinki apņē sargsuns. Nu kā lai neteic, ka agrāk ūdens bija dzidrāks un kuģīši — baltāki!? Bet varbūt tikai pats kādreiz biju jaunāks...

Pēcvārda vietā

Jau tuvojamies Ķekavai, kad Līgucis atgādas — fotoaparāta nav! Saprotam, ka tas palicis pēdējo pusdienu vietā. Ko nu? Par laimi iedomājos par izziņu dienestu 1188. Tā un tā, kā var piezvanīt *Rāmkalniem*? Numurs rokā, zvanu. Nepagūstu pat visu izstāstīt, kā puīša balss atbild: aparāts ir pie manis. Fūū!

Ja jums gadās līdzīgas ķibeles, tad izmantojiet dienestu 1188! Paldies tam un paldies godprātīgajam *Rāmkalnu* darbiniekam!

Alnis Auziņš

Līgas Auziņas foto

Dundagas seriāls

Daiļrade

Turpinājums. Sākumu skatīt 75. numurā.

Pēc mazas pauzītes turpinām stāstījumu. Aizpagājušajā *Dundadzniekā*, uzsākot seriālu par *Daiļradi*, atmiņās par cehu dalījās tā dibinātājs Aldis Balķītis. Šoreiz publicējam rakstu par ceha sākuma gadiem un bijušā priekšnieka nopelniem *Daiļrades* izveidošanā un sakārtošanā.

Alda Balķīša devums dundadzniekiem

Rasma Kārklevalka, bijusī ceha galvenā grāmatvede:

— Par to, ka Dundagā izveidojās, pastāvēja un attīstījās *Daiļrade*, vislielākie nopelni pienākas Aldim Balķītim un Vegmanītei (Emīlijai Vegmanei).

Sākumā bija pliki mūri. Nebija sava transporta, brauca ar gadījuma mašīnām uz Rīgu: saražotā produkcija bija jāšūta uz galvaspilsētu. Balķītim piemita milzīga enerģija. Ja Rīgā no viena kabineta viņu dzina ārā, viņš otrā atkal iekšā. Materiālus viņš izplēsa. Mums bija divi augstspiediena katli.

Sēta atradās tā kā kalniņā. Tur baronu laikos bija atradusies meliorācija: vīri atrada koku drenas. Ar tehniku grozoties pa sētu, izveidojās purvs. Arī kādreiz tā bijusi avotaina vieta, ja jau barons līcis meliorēt. Uz turieni veda izdedžus, bet purvs kā bija, tā palika. Tad vienu brīdi pie mums strādāja Krūkens, ceļa meistars, kam bija pazīšanās ar ceļa vīriem, un tad beigās uzlēja asfaltu. Maksāja jau gan tas dārgi: kādus piecus tūkstošus rubļu. Tajā lai-

kā tā bija liela nauda. Bet sētu sakārtoja.

Sākumā pie celtniecības Balķītis ņēma palīgā arī skolniekus, tie bija priecīgi: varēja nopelnīt naudu. Kad bija jāmontē iekārtas, tad jau brauca speciālisti no Rīgas. Kur sīrupfabrikai mucas glabājušās, stāvēja kāds šķūnis — ne griestu, ne grīdas. Kur tagad autoserviss, tur bija noliktavas.

• *Darba veterānu godināšana. No kreisās: Lilija Švēde, Ilga Dozberga, Vilnis Fridmanis, Rasma Kārklevalka, Harijs Podkalns un Kārlis Dozbergs.*

ieeja pastā, bija milzīgi torņi, kur savāca putekļus. Vienīgi lielās ventilācijas dēļ bija auksts: vajadzēja vīriem ziemā vateņos strādāt. Visvairāk jau žēl, ka ieguldīja ļoti lielu naudu un pēc tam nevienam vairs nevajadzēja un visu izplēsa. Par to visvairāk sāp sirds.

Reiz atbrauca būvinženieris skatīties pamatus. Gaidīja otru kalti, ko ved no Polijas. Toreiz jau tas bija imports, tātad ļoti vērtīgs. Balķītis būvinženieri aizvedis uz mūrķeļiem, un šis sajūsmā. Uzreiz gatavs pavirzīt dokumentus ātrāk uz priekšu.

Tur, kur zivis tirgoja, bija lakas noliktava. Tā bija speciāli būvēta

ugunsnedrošajiem materiāliem. Lakotavā bija ļoti kaitīgs darbs. Strādniekiem deva pienu. Atceros kādu strādnieku no lakotavas, viņam ūsas vienmēr bija zaļas. Arī lakotavā bija nosūcēji un laba ventilācija. Viss ļoti stingri.

Daiļradē bija savs elektrīkis. Slēdži atradās ārpusē, jo ļoti baidījās no nelaimes gadījumiem. Par darba apstākļiem un drošību ļoti domāja.

Sākums jau bija ļoti pieticīgs: no čiekuriem gatavoja putniņus. Tad jau Dundagā smējās, ka niekus taisām. Vēlāk gatavoja ķeblišus ar lina diegiem, ar ādu apvilktus bērniem, lielus svečturus. Gan ķebliši, gan pītās paplātes vēlāk sūtīja uz Zviedriju, Čehoslovākiju. Noiets produkcijai bija labs.

Diez ko ieredzēti jau mēs Dundagā nebijām — par zvirbultaisītājiem mūs sauca vēl 20 gadus pēc tam, kad vairs zvirbulus negatavojām. Bet ar kaut ko jau bija jāsāk. Tāpat suvenīru zvirbuliem galviņas bija novirpotas un pamats izslīpēts.

Visur bija liela pretestība — gan MRS, gan kolhozs nevēlējās, lai Dundagā pastāvētu *Daiļrade*. Baidījās, ka pašiem pietrūks darbaspēka. Taču Vegmanīte reiz kādā saietā sacīja, ka var simt reižu Balķītim paldies teikt, jo viņa ar savu veselību nebūtu derējusi ne MRS, ne kolhozam.

Rasma Paegle un Emīlija Vegmane kādā citā reizē teica, ka, pateicoties Balķīša enerģijai, Dundagā kādi pārsimts cilvēku nopelnīja labu pensiju.

Varēja arī piepelnīties adot, tamborējot, šujot un aužot. Tajā laikā gandrīz visas mūsu feldšērītes, kas saņēma mazu algu, to arī izmantoja.

Kolektīvā mēs cits par citu ļoti turējāmies. Laba sadarbība mums izveidojās ar ventspilniekiem. Viņu priekšniecei vīrs bija arī kultūras

• *Galdniecības izstrādājumu kvalitāte sākas ar materiālu kalti. Palīgstrādnieks Voldemārs Dūmiņš pie kaltes.*

namā *Jūras vārti* elektrīkis. Tad nu mums draudzības vakars notika tur. Balķītim jau arī viss padevās, arī jautrības spēles, piemēram, skrējām ar maisiem.

Aiz kaltēm, kur tagad iet uz tirgus laukumu, Balķītis bija iekārtojis volejbola laukumu. Pusdienas laikā un vakaros varēja uzsūpēt volejbolu.

Daiļrade bija ceturtais lielākais Latvijas uzņēmums. Tajā strādāja vairāk nekā 100 000 cilvēku. Rīgā bija Sortimenta kabinets. Kad uz to aizbraucām, varējam iet apskatīties visu, ko *Daiļrade* ražo. Tur bija latgaliešu brīnišķīga keramika, kuldīdznieku lieliskie klūgu pinumi, ventspilnieku ādas izstrādājumi, mūsu skaistie audumi. Kad brauca pircēji, arī ārzemnieki, varēja to visu parādīt. Astondesmitajos gados mūsu produkcija aizgāja ne tikai uz Savienību, bet arī uz Rietumiem. Pēdējos gados vēl ļoti pieprasīti bija lina izstrādājumi. Īpaši par to interesējās ārzemnieki.

Diāna Siliņa,

foto no A. Balķīša albuma

Autore pateicas R. Kārklevalkai par atbalstu raksta sagatavošanā.

• *Lakotavas būve.*

Tie, kas rāpo...

Gada gliemis — biezā perlamutrene

Lai pievērstu sabiedrības uzmanību dabas daudzveidības saglabāšanai, nevalstiskās organizācijas katru gadu īpaši uzsver kādu nozīmīgu augu, sēņu un dzīvnieku sugu. Latvijas Malakologu biedrība par Gada gliemi ir nosaukusi biezo perlamutreni *Unio crassus*.

Šis dzīvnieks pie mums vēl ir sastopams samērā plaši, taču apdraudētības dēļ ir iekļauts arī dažādos īpaši aizsargājamo sugu sarakstos. Biezā perlamutrene ir tipiska gliemeņu pārstāve. Tās 4–7cm garais, ap 3cm augstais un 2,5–3,5cm biežais ķermenis sastāv no vidukļa un kājas, bet galva ir reducējusies. No sāniem perlamutrenes ķermeni aptver divvāku, īsa olveida vai eliptiska, bieža un nedaudz izliekta, tumšbrūna vai brūnganzaļa čaula.

Gada gliemis 2008 par savu mājvietu lielākoties izvēlas ar skābekli bagātas, tīras, vidēji lielas un lielas upes, bet retāk — mazākas upes ar smilšainu vai grantainu gultni ar

nelielu dūņu piejaukumu. Biezajām perlamutrenēm ir raksturīgs mazkustīgs dzīvesveids, tās ar kājas palīdzību ierokas upju gultnē un šādā stāvoklī arī pavada lielāko daļu sava 20–30 gadus ilgā mūža, filtrējot dažādos ūdenī sastopamus sīkus organismus, piemēram, baktērijas vai sīkas aļģes. Tomēr dzīves iesākumā tai ir daudz straujāks un krasām pārmaiņām bagātāks dzīvesveids. Tas sākas ar brīdi, kad mātīte sev žaunās iedēļ olas, no kurām vēlāk attīstās divvāku kāpuriņi — glohīdiji. No maija līdz augustam glohīdijus izgrūž ūdenī, turklāt bieži tieši tajā brīdī, kad garām peld kāda mailīte, rudulis, platgalvis vai kāda

cita zivs. Glohīdiji ir šo zivju žaunu parazīti, tam ir raksturīga atskabargaina čaulas mala un īpašs, garš, no vidukļa atejošs lipīgs pavediens,

gliemenītēm, kas beidzot pamet zivis un nosēžas upes gultnē.

Pēdējās desmitgadēs biezo perlamutrenu skaits Eiropā, arī Latvijā,

• **Biezā perlamutrene** (www.latvijas.daba.lv)

kas mazajam kāpuriņam palīdz piestiprināties pie sava saimnieka. 4–6 mēnešus glohīdiji ceļo upē, piestiprinājušies pie zivs žaunām un pamazām pārvēršoties par mazām

ir strauji sarucis, jo šī suga jutīgi reaģē uz ūdens piesārņojumu ar pesticīdiem, uz upju aizaugšanu ūdenī nonākušo slāpekli un fosforu saturošo vielu dēļ, uz ūdens saduļķoša-

un nevar kult, jo lielāki zaudējumi. Mednieki visu nesaglabā.

Nepilnus 40 hektārus esmu apsējis ar vasaras rapsi, apmēram 180 hektārus ar pārējiem graudaugiem. Īpaši vairāk rapsi audzēt gan nedomāju. Tā ir kultūra, ar kuru var labi nopelnīt, bet var arī iekrist. Daudz riska. Dārgi ir izaudzēt, jo jāiegulda vairāk, nekā graudaugus audzējot. Vairāk vajag minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu. Ziemā rapsis drīzāk var izsilt, arī meža zvēri to

120 latu par tonnu. Tā gan nebija augstākā summa, bet par lopbarības graudiem. Šogad cena jau noslīdējusi līdz 85 latiem. Zemgalē novāc labību, Kurzemē vēl neesam sākuši kult, bet cena jau zemē. (Saruna notika 6. VIII. – A.A.) Zemgalē specializējas graudkopībā, raža ir laba, tur vairāk arī pārtikas graudu, — visumā šogad graudiem nav pārtikas kvalitātes.

Tik lielum cenās kritumam nav loģiska izskaidrojuma. Resursi taču ievērojami sadārdzinājušies! Degviela maksā krietni vairāk, minerālmēsli pērn maksāja 180 latu tonnā, šogad ap 500. Man rapsim kādu pustonnu vajag. Tad vismaz minerālmēsli cenai vajadzētu kristies!

Daļā zemnieku valda pilnīgs apjukums. Kāds vairs biznesa plāns, ja tu pilnīgi nezini, kas nākamgad sagaida? Tā vairs nav zemkopība, bet rulete vai pokers. Pērn cena uzkāpa un runāja par pārtikas trūkumu pasaulē, teica, ka graudus vajag un ka iepirkuma cena nekritīsies... Taisnība, zināmu kritumu varēja pare-

Tik lielum graudu iepirkuma cenu kritumam nav loģiska izskaidrojuma. Resursi taču ievērojami sadārdzinājušies! Daļā zemnieku valda pilnīgs apjukums. Kāds vairs biznesa plāns, ja tu pilnīgi nezini, kas nākamgad sagaida?

Zemgalietim pagaidām viss izdodas, un viņš arī apzinās risku. Taisnība, viņa laukiem tā neuzklūp briežu un cūku bari. Mums ir tā — jo ilgāk list

vairāk noposta. Tāpēc diez vai vairāk palielināšu rapša platību.

Nopietnākās raizes dara graudu iepirkuma cena. Pērn tā turējās ap

Pie mums, uz zemēm

Nevis zemkopība, bet pokers

Nokūlis pērn pirmo reizi iesētos ziemas rapšus, pārdomās pirms graudaugu novākšanas dalās SIA Gavsene īpašnieks Aigars Zadiņš.

Pagājušo gadu pirmo reizi iesēju ziemas rapsi, apmēram 25 hektāros. Izauga labi. Draugs agronoms gan man teica: pirmo reizi vienmēr labi izdodas. Ievācu tonnas 4 no hektāra, gandrīz kā Zemgalē. Pārdodot vairs nebija tik labi. Zemgalē padevusies ļoti laba raža visiem rapša audzētājiem. Arī Ukrainā esot bijusi laba raža, un biržā cenas kritās — vienā dienā no 278 uz 260 latiem par tonnu. Tomēr kopumā nebija slikti, īpaši salīdzinājumā ar gaidāmajiem ienākumiem par graudiem.

Dundagā citam nevienam rapsi šogad neesmu redzējis. Nupat viesojos kādā Zemgales saimniecībā, kur zemnieks apmēram 1000 hektāros audzē tikai divas kultūras —

ziemas rapsi un ziemas kviešus. Vienu gadu kviešus, otru gadu rapsi. Lietpratēji gan iesaka vismaz 4 gadus rapsi vienuviet neaudzēt.

Zemgalietim pagaidām viss izdodas, un viņš arī apzinās risku. Taisnība, viņa laukiem tā neuzklūp briežu un cūku bari. Mums ir tā — jo ilgāk list

Koristi igauņu zemē

Vienpadsmit Dundagas koristu, vairākums skolas vecuma jaunieši, piepulcējās Talsu pilsētas korim *Uz augšu*, lai dotos uz kaimiņu zemi Igauniju. Tur no 5. līdz 9. VIII notika 5. Ziemeļvalstu — Baltijas Dziesmu svētki.

Tālāku braucienu vienmēr cenšas saplānot tā, lai pa ceļam ietvertu arī apskates objektus. Izstaigājām Valgu, pabijām Sangastes pilī, Helmes pilskalnā, Engēļa un Velna alā. Tartu mitinājāmieš kādā skolā pilsētas centrā kopā ar citiem koriem no Latvijas un Igaunijas. Tajā pašā vakarā devāmies uz svētku atklāšanu Rātslaukumā, netālu no Tartu Universitātes, kur savulaik zināšanas apguvuši mūsu tautas censoņi. Atklāšanas koncertā skanēja katras valsts tautas dziesma, ko dziedāja tautas tērpā ģērbusies meitene. Lietuvieši un igauņi gan varēja dziedāt līdzī savām tautas dziesmām, bet šaubos, vai kāds latvietis pazina šo latviešu tautas dziesmu, kur nu vēl valodu. Dziesmā nebija saklausāms neviens pazīstams vārds mums pieņemtajā latviešu valodā. Pat latgaļu izloknsni nevarēja izlobīt. Iespējams (!), ka tā bija dziesma lībiešu valodā...

Nākamajās dienās ne pārāk noslogotos mēģinājumos pieslīpējām jau mājās dziedātās dziesmas daļu, zviedru, somu, norvēģu, islandiešu, igauņu un lietuviešu valodā. Kopkora dziedātāju zināšanas, dziedot valodu ziņā tik daudzveidīgu reperuāru, arī atšķiras.

Brīvajā laikā apskatījām pilsētas interesantākās vietas, piemēram, apgleznotas namu fasādes, Universitāti, tiltus, pilskalnu, pakavējāmies kādā no krodziņiem. Pilsētu grezno daudz skulptūru. Visiem bija iespēja klausīties festivāla dalībnieku kora priekšnesumus gan Vanemuises koncerta hallē, gan pilsētas Rātslaukumā. Tur skatītājus priecējām arī mēs kora *Uz augšu* sastāvā. Mūsu kora repertuāra lielāko daļu veidoja latviešu tautas dziesmas. Daži mūsu dziedātāji Koncerta hallē klausījās Latvijas, Igaunijas un Zviedrijas labākos korus. Kopīgi apmeklējām Igaunijas Filharmonijas

kamerkora koncertu *Peetri* baznīcā. Koncertā skanēja darbi arī ērģelēm. Kvalitatīvi, tomēr jauniešu un ne tikai jauniešu ieinteresēšanai šādā mūzikas jomā visai neveiksmīgs koncerts. Laimīgo lozi bijām izvilkuši nejauši. Katrs koris 8. augustā koncertēja kādā no baznīcām, mums bija jādzied *Põltsamaa* pilsētas skanīgajā baznīciņā. Līdztekus mums dziedāja lietuviešu koris *Varpilē* un zviedru koris *Voces Nordicae*. Kļuvām liecinieki festivāla visfantastiskākajam kora sniegunam. Zviedru kora dziedātāju balsu iespējas, prasme, muzicēšanas stils, diriģents... Tur bija, ko paklausīties! Vakara daļa mūsu koristu apmeklēja viņu koncertuzve-

dumu. Lielisks kustību un balss iespēju apkopojums. Svētku neoficiālā himna bija zviedru dziesma *Kom!* Tā vienīgā noslēguma koncertā izpelnījās atkārtojumu.

Pēdējā svētku dienā visi dalīb-

nos pēc upju bagarēšanas un padziļināšanas darbiem. Mazās hidroelektrostacijas un citi cilvēku veidoti aizsprosti maina straumes ātrumu, upes dziļumu, ūdens ķīmisko sastāvu, temperatūru, dūņu daudzumu upes posmā virs aizsprosta, kas negatīvi ietekmē biezās perlamutrenes populācijas. Savukārt zem aizsprostiem ūdens līmenis parasti ir ļoti svārstīgs, un mazākās upes sausās vasarās nereti izžūst pavisam. Tādās vietās aiziet bojā visas gliemenes, jo tās nespēj «aizskriet» uz dziļākām vietām citur. Līdzīgi kā cilvēka veidoti aizsprosti, arī bebrs, būvējot dambjus, var kaitēt biežajai perlamutrenei, īpaši vietās, kur uzceltas veselas bebru dambju kaskādes.

Grūtību biežajai perlamutrenei netrūkst, tādēļ tik svarīgi izturēties pret tām saudzīgi, jo perlamutrenes ir viens no dabisku, tīru upju simboliem. Ja esi pie šādas upes, ieskaties dziļāk! Noteikti pamanīsi ne vienu vien Latvijas dabas vērtību!

Digna Pilāte,
Latvijas Dabas muzeja darbiniece,
Kristaps Vilks,
Slīteres nacionālā parka drabnieks

dzēt. Ja krīze ir kociņiem, vēl citās nozarēs, tad naivi būtu cerēt, ka graudu audzētājiem brīnišķīgi maksās. Tomēr — kurš zemnieks gan gaidīja tādu kritumu?

Tā ir vienkārša sakritība, bet arī pirmajos Godmaņlaikos vienu gadu iepirkuma cena uzlēca līdz 20 *repši* par graudu kilogramu. Zemgalieši guva labu peļņu, daudzi atrotīja piedurknes. Nākamgad — pieci *repši*... Cena četrreiz mazāka! Tie, kas bija pasteigušies uz nomaksu iegādāties somu kombainus, varēja pirkstos kost. Diemžēl otrajos Godmaņlaikos ir līdzīgi.

Vēl jau nezinu, kā izdosies rudzi. Ja turpinās līt... Ja rudzi nebūs pārtikas kvalitātē, tad jautājums, vai tos vispār kāds gribēs? Kādreiz varēja nodot spirtam, tagad aplam daudz kviešu, un arī lopbarībai pēdējos gados rudzus neiepērk.

Negribas kurnēt, un arī galvu par to lauzīt nav jēgas. Iesācis esmu, kredītus tehnikas iegādei paņēmis, jāturpina. Jācīnās tālāk, ko citu.

Alnis Auziņš

nieki, dziesmām skanot, cauri pilsētai devās uz noslēguma koncertu estrādē.

Šīs kora kustības ierosinātājs ir Imants Kokars. 1995. gadā Rīgā notika 1. festivāls. Toreiz diriģents kāpa tribīnē, lai pēc viņa roku mājiena koncerta beigu daļā skanētu *Pūt, vējiņ!*. Skatītājiem ceļoties kājās, pārņēma ļoti savādas izjūtas...

Protams, tāpat kā daudziem no mums, arī es brīžam salīdzinu igauņu un mūsu zemi. Daudz kas uz Igauniju liek skatīties ar labvēlīgu skaudību — kārtīgi ceļi, brīvā laika pavadīšanas iespējas, cilvēku piesaiste lauku novadiem. Arī ēdināšana svētkos! Mūs sanitārās inspekcijas noteikti būtu sameklējušas tik daudz iemeslu, kādēļ tāds ēdināšanas veids masām nebūtu piemērots! Bet tā jau ir valsts politika, kuru neizprotamu iemeslu dēļ mūsu valdība sarežģī, nepaņem labus paraugus no kaimiņu zemēm, cenšoties izdomāt jaunu divriteni...

Bet atmiņā no svētkiem paliek labākais. Un, lai cik viesmīlīgi būtu kaimiņi, mājās tomēr vismīļāk. Paldies Smaidai Šnikvaldei par rūpēm, lai mēs veiksmīgi nokļūtu līdz Talsiem un atpakaļ!

Sandra Lielanse

Ne no maizes vien

Viena diena ar Pāvilu

Dundagas baptistu draudze jūlija beigās rikoja bērnu nometni.

Bērņībā ļoti patika jokainie skaitāmie panti, kur visi vārdi sākās ar vienu burtu: «Pēter's, Pāvils, Pugo-vičs pastaigājas pa pļavu.» Tā līdztekus dzirdētajam vārdam Pēteris uzzināju, ka ir arī Pāvils. Vēlāk pieauguša cilvēka dzīvē iepazīnu Pāvilu kā diženu Bībeles varoni, kas, uz Damaskas ceļa saticis augšāmcelušos Jēzu, savu dzīvi pārmaina par 180 grādiem.

— Ko tādu īpašu Pāvils paveicis?

— Uzrakstījis 13 vēstules, kas iekļautas Jaunajā Derībā? Nepaguris visu mūžu ceļojis, dibinādams jaunās kristiešu draudzes?

Kā uzsvēra mācītājs Andis Smelte bērnu nometnes ievaddaļā — Pāvils sludināja taisnību. 26. jūlijā no 11.00 rītā līdz 23.00 vakarā baptistu baznīcas dārzā saceltās teltis liecināja par lielu Pāvila dzīves pētnieku pulku. Visā dienas gaitā piecas reizes nodarbībās pētījām Pāvila dzīvi, vairākās dziesmu studijās

mēģinājām ar kustībām izteikt dziesmas saturu, sportojām un veidojām rokdarbus. Pārtraukumos cienājāmies ar Aldonas, Ilzes un Alises gatavotajām desmaizēm un, ak! — par kādas meitenītes tēta ziedojumu uzēdām arī saldējumu!

— Kādu taisnību Pāvils sludināja?

— To, ka vienīgais, kam vērts veltīt savu mūžu, ir Jēzus.

Pāvila pārvērtība no Jēzus vajātāja par Jēzus sludinātāju bija tik pēkšņa, ka viņu sāka vajāt bijušie draugi un nācās mukt no Damaskas pilsētas, nolaižoties pāri tās mūrim kristiešu turētā grozā. Arī mūsu nometnes bērni varēja iztēloties, cik riskanta ir bijusi šāda nolaišanās, jo baznīcas iekšelpās no torņa pustāva virvēs iesietā krēslā 14 *Pāvils* vienu pēc otra laida lejā stiprinieki Artūrs, Pauls, Andrejs un Aivis.

— Kā Pāvils nokļuva cietumā?

— Reiz viņš izdzina zīlnieces ga-

ru no jaunas sievietes, kas, zaudējama savas spējas, vairs nepelnīja saviem saimniekiem naudu. Tie apsūdzēja Pāvilu nekārtību celšanā un iemeta viņu cietumā. Bet tur Pāvils ar savu draugu Sīlu sāka dziedāt slavas dziesmas Jēzum, un cietuma sienas sagruva!

Arī nometnes bērniem bija iespēja dziedāt un ar kustībām attēlot slavu Dievam. Tā kā svētdienā pēc dievkalpojuma bija paredzēts brauciens autobusā uz Ģipku un sadraudzība ar baptistu draudzi, tad ciemakukulim nolēmām aizvest bērnu priekšnesumu. Sandra ar Inesi kā divas horeogrāfes pacietīgos mēģinājumos dziesmu iestudēja. Īpašs talants un ritma izjūta piemīt Sanijai, bija prieks skatīties uz viņas dejošanu.

— Kā ar slavu un godu?

— Reiz Pāvils kādā pilsētā izdziedināja triekas ķerto, un ļaudis vēlējās Pāvilu godināt kā Dievu, nesot viņam ziedojumus un upurējot. Bet Pāvils apsauca ļaudis un lūdza godināt tikai Dievu. Cik dīvains un mainīgs ir ļaužu prāts! Sadusmojušies viņi Pāvilu apmētāja ar akmeņiem un izsvieda ārpus pilsētas.

Šim *slidenajam* pārbaudījumam ar slavu un godu bija veltīta atrak-

cija ar *Fairy*, ūdeni un 5 metrus garu siltumnīcas plēvi. Te visiem noderēja līdzpaņemtie peldkostīmi, jo ar ūdeni un mazgājamo līdzekli salāstītā plēve slidēja kā kamanību trase. It sevišķi, ja ieskrējās un parāva sev apakšā mācītāja Anda piepūšamo zaļo krokodilu.

Diena noslēdzās tikpat interesanti, cik tā bija ritējusi — ar šķēršļu maršrutu. Bijām cerējuši, ka 2 km garais ceļš bērnus nogurdinās un viņi ātri aizmigs teltīs pēc tam, kad būs noklausījušies īso nakts dievkalpojumu, bet... Atcerieties paši savas bērņības nakts pārgājienus! Vai iespējams mierīgi gulēt? Arī manai teltis biedrenei Martai gribējās, rullējoties pāri, izmēģināt, cik laba gulēšana ir aiz Kristīnes un aiz manas muguras. Un tā vēlreiz, un vēlreiz.

Otrās dienas rīts sākās ar rīta vingrošanu, brokastīm, dievkalpojumu un braucienu uz Ģipku. Bijām jau Ģipkas baptistu draudzē reiz bijuši. Tagad sadraudzību turpinājām, pastāstot svarīgāko un svaigāko no mūsu draudžu dzīves. Nometnes bērni Sandras un Ineses vadībā parādīja muzikālo priekšnesumu. Ģipkas draudzes kora vadītājs Kārlis Lagzdiņš savukārt nospēlēja dzies-

mu uz mutes ermoņikām, kas guva lielu mūsu piekrišanu.

Patīkami bija arī iegriezties Ģipkas luterāņu baznīcā, par kuras vēsturi un apbrīnojamo atjaunošanas darbu pastāstīja draudzes priekšnieks Valdis Rande. Tur šogad gaidāmi vairāki svarīgi notikumi, un viens no tiem — ērģeļu uzstādīšana.

Pēc tam peldējāmies jūrā, rušinājāmies smiltīs, veidojot pilis un aizsarggrāvjus. Vēlāk aizbraucām uz Pūrciema Balto kāpu. Mūsu draudzes priekšnieks, kuram pašam ir gateris, atzinās, ka šādas vides labiekārtošanas darbus pēc pasūtījuma izpildot jau krietnu laiku. Bet vēl ne reizi nav bijusi izdevība apskatīt dabā objektu, kam materiāli gatavoti. Redzējām, ka apses dēlīši godam kalpo, kāpu var apskatīt gan no augšas, gan apakšas un vienā skatu laukumā pat iekārtojusies māksliniece Inese Makstniece ar savām grafikām, ko mums veiksmīgi reklamēja viņas dēlēns Kārlis. Tagad viens darbs atceļojis uz draudzes priekšnieka biroju un atgādina, kādas skaistas lietas cilvēks spēj radīt. Tomēr par visu varenāks ir Radītājs pats.

Sarmīte Zumberga

Līvōd rānda

Līvu svētki Mazirbē

Arī šogad līvu galvaspilsētā Mazirbē augusta pirmajā sestdienā notika gadskārtējie Līvu svētki.

Daļa cilvēku tos sagaidīja jau svinīgajā dievkalpojumā, taču vairums ieradās pakāpeniski, sākot no plkst. 12.00, kad svētkus oficiāli atklāja. Šogad tieši nepiedalījās svētku rīkošanā, tāpēc vairāk tos izbaudīju kā apmeklētājs. Jutos... dažādi. Pirmais iespaids — līvu un viņu draugu pulks ir ievērojami sarucis. Pirms vairākiem gadiem Līvu svētku apmeklētāju skaits bija mērāms tūkstošos, bet tagad varēja saskaitīt pāris simtus. Svētkus atklājot, kā vienmēr runāja Līvu savienības vecākais Aldis Ermanbriks, kā arī augsti viesi gan no valsts institūcijām, gan radniecīgajām somugru tautām. Jā, Līvu svētku atklāšana tik tiešām ir nemainīga jau vismaz 10 gadus.

Kā jaunietis un līvs, to visu nedaudz pavērojis, devos tālāk no tautas nama uz jūras pusi, kur plecu pie pleca rosījās līvu jaunieši. Līvu savienības politika gan ir līdzīga valsts politiskajiem procesiem, un jaunieši ir aktīvi pastumti maliņā. Protams, tas nebūt nemazināja līvu jauniešu pašorganizēšanos. Julgī

Staltes ideju iedvesmoti, jaunieši bija sagatavojuši dažādus līvu ēdienus, kurus par simbolisku samaksu varēja iegādāties jebkurš apmeklētājs. Apmeklētājiem bija iespēja iepazīties arī ar ēdienu aprakstiem līvu un latviešu valodā. Varēja nogaršot kūpinātas lestes, sklandraušus, rūgušpienu, dažādus plāceņus un pat līvu suši, kura sastāvā ietilpa tā pati leste. Kā izteicās Košraga ciema vecākais līvs Voldemārs Skadiņš, visas jūras izbraukājis, bet tādu vēl nebija ēdis. Protams, ka nebija, jo līvu suši ideja radusies tikai 21. gadsimta līvu zvejniekiemā Košragā. Līvu jaunietes no Bernšteinu dzimtas bija smalki sagatavojušas šim pasākumam. Ilze Bernšteina pat bija pašu-

jānes līvu karogs, tad tas noteikti ir viņš! Aiz V. Feldmaņa lielo svētku vainagu nesa divi plaši pazīstami līvu sabiedriskie darbinieki — Edgars Sīlis un Ilmārs Geige. Visi šie vīri augumā padevušies, kas liecina — līvi ir gari un spīvi. Kolkas pū-

Atklāti sakot, man sāka nedaudz zust svētku izjūta, tomēr to lieliski atguvu, pieejot pie līvu līva Valta Ernštreita un par simbolisku ziedojumu dabūjot ap roku apsienu līvu karogkrāsus lentīti. Tieši tā, es nodomāju, ir jādarbojas līvu lietas

popularizēšanā.

Koncerta programmā nebija nekādu pārsteigumu. To lielākoties veidoja pašmāju folkloras un amatieru kopu uzstāšanās. Tā ir katru gadu, un tas šķiet pašsaprotami. Ļoti gaidījām vakaru un Mārtiņa Zīverta brīvdabas izrādi — lasījumu *Lībiešu asinis (Kolka)*. Režisore Anna Eizvertiņa īpaši šiem svētkiem to bija sagatavojusi sadarībā ar mākslinieci Kristiānu Dimiteri un lībiešu dziesmu ansambļiem. Izrādes ideja bija lieliska, taču mums nesaņemotam iesmeslu dēļ režisore atteicās no mikrofoniem. Hmm... Tā nu es, gandrīz neko nedzirdējis, nolēmu, ka pacietības man vairāk nav, aizgāju pie radiniekiem parunāt par dzīvi. Nepagāja ne stunda, kad no Ventspils svētkiem Mazirbē ieradās negantais lietuss mākonis un izbojāja atlikušos svētkus pavisam. Teātris ar pārdesmit skatītājiem turpināja darboties Līvu tautas nama zālē, bet liela daļa viesu devās mājup. Es gāju uz lielo jauniešu telti, lai kopīgi palustētu un padziedātu. Lietuss nerimās, tomēr vizitūrīgākie jaunieši sagaidīja tā beigas un nodevās jestrāi Kurzemes zaļumballei, ko tie patiešām bija pelnījuši. Līvu svētkiem novēlu atdzimt krāšņumā un augt, augt un vēlreiz augt!

*Dāvis Stalts,
līvu sabiedriskais darbinieks
Jāņa Medņa foto*

Sarauj, Dundaga!

Pāces kauss

26.VII volejbolisti 15. reizi sacentās par *Pāces kausu*. Stāsta ierosmes aizsācējs Dainis Derkevics.

Šo volejbola sacensību aizsākumi meklējami apmēram divdesmit gadu tālā pagātnē, mūsu atmodas pirmsākumos. Taisnība, gluži visus gadus sacīkstes nav notikušas.

Šoreiz pulcējās 9 komandas, un pirmo reizi piedalījās ciemiņi no Ropažiem, ierindojoties 2. vietā. Uzvarēja Mārupes I komanda, trešie palika ventspilnieki. Mājinieki, pācenieki, ieguva 4. vietu, bet labāko sešnieku noslēdza Dundagas II komanda un Dundagas vidusskolas

vienība.

Par atbalstu sacensību rīkošanā paldies Gintam Jānbergam, Gundaram Krūziņam, bijušajam dundadzniekam Jurim Kajakam, kurš pats spēlēja gan volejbolu, gan noslēguma ballē grupas *Sešas promiles* sastāvā, un mūsu ilggadējai tiesnesei Gundegai Lapiņai. Tāpat pateicība lielākiem un mazākiem lieldraugiem: pašvaldībai, SIA *Dundagas meži*, uzņēmumiem IKO un MC *Dundaga*, individuālajiem atbalstītā-

jiem Jānim Zīlem, Dairim Drīksnem, Artim Beņislavskim un Gatiim Jurčam. Prieks, ka pagasta padome bija sagādājusi arī īpaši saulainu laiku!

Svētkus atklāja un līdzī jūta pagasta padomes priekšsēdētājs, savulaik aizrautīgs volejbolists Austris Kristapsons, visu norisi filmēja Jānis Kalers. Kā allaž visi dalībnieki mielojās ar zivju zupu. Paldies izcilajai šefpavārei Rudītei Celai!

Pirmās vietas ieguvējiem balvā bija teltis, otrās vietas īpašniekiem tika sporta krekliņi, trešās — guļammaisi.

Pateicos visiem dalībniekiem un atbalstītājiem, un uz tikšanos nākamgad!

Uzklausīja Alnis Auziņš

Liepājas rokādē

No 7. līdz 9. VIII grupa dundadznieku trešo gadu pēc kārtas sacentās *Liepājas rokādē*.

Plašākās šaha sacensības Latvijā notika 15. reizi. Šoreiz atklātajās sacensībās dalībniekus sadalīja gan pēc reitinga, gan daļēji arī pēc vecuma, atsevišķi nošķirot 1986. gadā dzimušus un jaunākus šahistus. Šajā grupā 44 dalībnieku vidū vislabāk veicās Elvim Bēķim, kas ieguva tieši pusi iespējamo punktu — 5,5, ierindojoties 27. vietā. Puspunkts mazāk un 30. vieta Jurģim Remesam, vēl punkts mazāk Didzim Pabērzam (37. vieta), bet 3,5 punktus ieguva jaunākais no duņdžiniem — Edgars Pabērzs (39. vieta).

B turnīrā ļoti labi cīnījās Ingus Blumbergs, pieveikdams divus reitingā krietni spēcīgākus meistar-kandidātus un ar 6 punktiem no 11 iespējamiem ieņemdams 40. vietu 106 dalībnieku vidū. Ingus noteikti uzlabojis reitingu.

Ātrspēlē vislabāk no mūsējiem veicās Elvim — 4,5 punkti 11 kārtās un 102. vieta 148 dalībnieku vidū. Ingum un Jurģim pa 4 punktiem (attiecīgi 120. un 123. vieta), bet pa 3,5 punktiem katrs ieguva brāļi Pabērzi (Didzim 126., Edgaram 128. vieta).

Alnis Auziņš

Dzuņdžiņi stāsta

Esmu visbagātākais cilvēks

Mums katram ir kāds aicinājums, un, to atklājot un piepildot, jūtamies gandarīti. Dundadzniecei Ainaī Šleinerei ļoti būtiska ir viņas ģimene: bērni, mazbērni, mazmazbērniņš un arī suns Rembo. Par otru ģimeni viņai kļuvusi plašā Dundagas pensionāru saime.

Arī Dundadzniekā Aina bieži pieminēta ar labu vārdu — par rūpīgi izplānotu un interesantu ekskursiju vai lieliski sarīkotu pensionāru vakaru tepat, Dundagā, vai brīnišķīgu braucienu ciemos pie citiem pensionāru klubiem. Soreiz vārdu dodam pašai Ainaī.

Mana ģimene

Dzimusi esmu Ventspils rajona Amelēs. Kad pabeidzu pamatskolu, atrācu mācīties uz Dundagas vidusskolu un tā arī Dundagā paliku. 1956. gadā apprecējos, tad 3 rudenis pēc kārtas atskrēja pa bērniņam. Tagad man ir 8 mazbērni un 1 mazmazbērniņš. Visus ļoti gaidu ciemos. Tad domāju, ar ko garšīgu viņus uzciēnāt. Vislabāk man padodas saldies. Gan Ziemassvētkos, gan dzimšanas un vārda dienās, gan kartupeļu talkā vienmēr esmu gatavojusi 3 saldos. Visiemīļotākie saldēdieni mūsu mājās ir melleņu un zemeņu krēms.

Kultūras dzīves organizētāja — sākums

Divus gadus esmu nostrādājusi Mašīnu un traktoru stacijā (MTS), pārējos 40 — kolhozā. Ilgi strādāju par grāmatvedi — 18 gadus, laukkopības brigadiere biju 15 gadus, 7 pēdējos darba gados izsniedzu degvielu kolhoza bāzē. Kad biju kolhoza grāmatvede, nedaudz piestrādāju par kultūras dzīves organizētāju. To mani aicināja darīt Māte — kolhoza priekšsēdētāja Lūcija Indrikšone. Biju klusa, bet sarīkojumi man padēvās.

1987. gadā, kad vēl strādāju degvielas bāzē, no rajona nāca uzdevums — rīkot pasākumus, ekskursijas, teātra braucienus pensionāriem. Toreiz kolhoza partijas sekretārs bija Andrejs Lankelis, arodbiedrības priekšsēdētāja — Māra Cirvele, abi nu sacīja, ka man tas jāuzņemas. Degvielas bāzē jau arī nekāda lielā darba nebija: aizskrēju tur rītos un vakaros. Piekritu organizēt sarīkojumus pensionāriem. Par pasākumu

• Aina ar vīru Vilni 1968. gadā.

• Pensionāru vakaros katram galdiņam jābūtu savs priekšnesums. Attēlā Aina — Bārenīte, bet Leons Langmanis — Tautu dēls.

rīkošanu neko nemaksāja, tas bija jādara par velti. Mans pienākums bija organizēt pensionāru vakarus, kuros apsveica apaļās jubilejās, ekskursijas un braucienus uz teātri. Kolhozs deva naudu, lai varētu apsveikt jubilārus, dziedāja

Ritas Zemtiņas vadītais ansamblis, pati arī toreiz dziedāja. Abi ar Ēriku Zadiņu spēlējām nelielus teātra fragmentus. Sākumā rīkojām arī literārās tiesas. Tās ar degsmi gatavoja Irma Dēringa. Viņa bija ļoti neatlaidīga. Katru gadu literārajā tiesā ņēmām vienu grāmatu. Atceros literāro tiesu par Dainas Avotiņas grāmatu Zuze. Uzstājoties raudāju pati, un zāle — arī.

1987. gadā sarīkojumu bija mazāk, bet 1988. gadā — 32, 1989. gadā — 42.

Pēc Atmodas laika atkal pasākumu skaits samazinājās: 1993. gadā, piemēram, notika tikai pieci.

1994. gada maijā Tautas namā dibinājām pensionāru klubu. 1995. gadā domājām, kā to nosaukt. Paši pensionāri piedāvāja 4 variantus: Brūklenājs, Dzērvenīte, Sarma un Sendienas. Izvēlējamies Austras Birzgales izdomāto nosaukumu — Sendienas.

Četras klades

Man ir iekārtotas 4 klades. Vienā ierakstīts viss par izlietoto

naudu, otrajā pa gadiem visu kluba biedru dzimšanas dienu datumu un dāvanas, kas kuram kad pasniegtas. Trešajā uzskaitītas pensionāru aktivitātes pa gadiem: cik reižu katrs braucis uz teātri, ekskursijā, piedalījies vakaros. Pasākumos sēžam katrs pie sava galda un vietu nemainām. Tā mums izveidojušies 8 galdiņi: Kamenīte, Klusais stūrītis, Launadziņš, Lustīgais nabags, Pilādzitis, Zaļais mežs, Zelta Orfejs un Zilie virši. Vērtē aktīvāko galdiņu. Gada beigās visčaklākie saņem balvu.

Ceturtajā kladē pa gadiem esmu sarakstījusi visus rīkotos pasākumus, tāpēc smalki zinu, kad kas noticis.

Sendienas tagad

Pēdējos gados pasākumu skaits atkal audzis — to ir ap 20 gadā. Sākuma gados kolhozs transportu deva par brīvu, tas bija liels atspazds. Vēlāk viss mainījās: par transportu bija jāmaksā pašiem, naudas cilvēkiem bija maz. Tagad, kaut arī pensijas nav lielas, pensionāri visur rošiģi piedalās.

Pagasta padome mūs atbalsta finansāli: apmaksā daļu no ekskursiju transporta izdevumiem un piešķir naudu, lai varam uzciēnāt ciemiņus. Esmu augusi grūtos apstākļos, tāpēc piešķirto naudu tērēju ļoti saprātīgi.

Draudzējamies ar 7 pensionāru klubiem: Īves, Kandavas, Kolkas, Rojas, Rojupe, Talsu Mežābeli un Valdemārpils. Braucam ciemos pie viņiem, viņi savukārt pie mums. Mūsu klubā darbojas ļoti atsaucīgas sievas: Ārija Ansaberga, Vilma Freiverte, Valentīna Kronberga, Ausma Stare. Viņas pagatavo salātus, sasmērē maizītes, saklāj galdus. Arī citi sagatavo un sanes ēdienus. Šai ziņā vienmēr varu palauties uz Maiju Krūziņu. Neaizstājama ir Rita Zemtiņa ar savu ansambli. Viņas padoms lieti noderējis. Mūsu kasiere Lidija Nied-

• Aina, vizinoties pa trošu ceļu Naļčikā.

rīte, kas jau nosvinējusi 85 gadu jubileju, ir ļoti uzticama un precīza. Ausma Vikstrēma gadā par mūsu telpām Tautas namā: sanes malku, izkurina krāsnis, izpušķo zāli.

Pili mums ir par šauru un grūti uzkāpt pa kāpnēm. Kad atbrauc ciemiņi, vajadzīgs plašums, un Tautas namā tas ir. Visiem, kas atbrauc ciemos, tur patīk. Mēs turamies un turēsimies pie Tautas nama. Tur mums ir viss sagādāts: trauki, galdauti, vāzes, gāzes plīts.

Esam samaksājuši 1000 latu īres naudu, bet nekas no tā nav ielikts, lai sakārtotu Tautas namu un tā apkārtni. Tas ir sāpīgi. Vajadzētu tajā ierīkot apkuri un nomainīt jumtu. Tāpat jāizliek jaunas ietves, vecās savu mūžu ir nokalpojušas. Tēvu tēvi Tautas namu ir būvējuši un uzturējuši, vajag to saglabāt.

Esmu visbagātākais cilvēks pasaulē: man visvairāk cilvēku saka *paladies*. Priecājos par katru izdevušos sarīkojumu, ekskursiju, teātra braucieni.

Diāna Siliņa,
foto no A. Šleineres albuma

Projekts Pēdas atkal Dundagā

22. VII vakarā sagaidījām Projekta Pēdas iedvesmotus velomaratonistus, kas bija braukuši krietnu ceļa posmu pa Krišjāņa Barona taku, 7 no viņiem tikai ar velosipēdiem no Tartu līdz Dundagai.

Pie pagasta robežas braucējus sveica Dundagas pagasta padomes priekšsēdētājs Austris Kristapsons un Tūrisma informācijas centra vadītāja Alanda Pūliņa, dāvinot katram pa svaigi kaltai Dundagas monētai, kuras vienu pusi rotāja pils, bet otru — mednis, mūsu ģerboņa putns.

Pie Krūziņiem ar tautasdziesmām paprāvo velomaratoniņu pulku sagaidīja 8 dziedošas bērnu darbinieces ar vadītāju Anitu Krūmiņu, kas spēlēja akordeonu, un Aina Pūliņa. Mājinieki bija sagādājuši rupjmaizi, Dundagas avota ūdeni un medu. Nedaudz iestiprinājušies, velomaratoniņi devās iepirkties un nolikt savas mantas. Atbraucējiem priekšā bija orientēšanās sacensības pa Dundagu un naksnīga ekskursija pa pili.

23. jūlija rīts, kad velomaratoniņi kopā ar pagasta riteņbraucējiem devās pa Dundagas veloapli, uzausa saulains. Mūsējie šogad bija sasparojušies un veloapli piedalījās diezgan daudz, tostarp Gunārs Laicāns ar

dzīvesbiedri Lilitu.

Velomaratoniņi, turpinot tradīciju, pa ceļam iestādīja 10 ozolus. Ar gardām pusdienām viņus baroja Jumaros, ar dižraušiem, rūgušpienu un pūteļi uzciēnāja Jaunsniķeros, bet par seno laiku liecībām pastāstīja Kubalu skolā-muzejā. Jumaros vēl braucējus izvizināja ar postu. Atpakaļceļā visi devās uz Valpenes kapiem, kur

notika ziedus pie Engēles Baronas, K. Barona mātes, atdusas vietas. Dundagā braucēji atgriezās smaidīgi, parkā noskatījās mūsu līnijdejo-

tāju uzstāšanos, tika pie balvām un, sirsnīgi atvadījušies, katrs devās uz savām mājām.

Kā ierašanās vakarā sacīja Projek-

• Velomaratoniņi un viņu sagaidītāji. Dundadznieka foto

ta Pēdas vadītāja Vita Jaunzeme, ideja rīkot velobraucieni dzimusi, kad pirms vairākiem gadiem abas ar Ainu Pūliņu uzkāpušas Valpenes pīrmīdā. Nākamvasar būs piektā reize, kad velomaratoniņi no Tartu dosies uz Dundagu.

Diāna Siliņa

15. IX plkst. 10.00 pili
Attīstības nodaļā
Valsts ieņēmumu dienesta seminārs

Leons Biezmanis (1952)
Jānis Senkovičs (1987)
Jānis Brencis (1930)

«Dundadznieks» Nr. 8 (77)
2008. gada augusts.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā 3085.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērkalns, Sandra Dadze, Uldis Katlaps, Austris Kristapsons, Velta Metene, Aivars Miška, Smaida Šnikvalde

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusi amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 550 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize